ԺԶ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 3998 — ԱՊՐԻԼ 26 / 8 ՄԱՅԻՍ 1899 — ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ — 28 ԶԻԼՀԻՃՃԷ 1316 — ԺԶ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 3998

درعلیه غلطه‌ده (آره‌وك) غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Նորատունկեան խան

Les annonces sont reçues à la Direction du Journal "AREVELK", Galata, CONSTANTINOPLE.

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

20 ՓԱՐԱ

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար տարեկան 140 Ղրշ
» » վեցամսեայ 70 »
» » եռամսեայ 40 »
Օտար երկիրներու համար տարեկան 40 Ֆրք
» վեցամսեայ 20 »
Դրամ փոխարկել փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 115 դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով:
Տեղական թղթատարի ծախքը բաժանորդներուն կը վերաբերի:
Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ

ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ՆՕԹԵՐ

Մէկ երկու շաբաթէ ի վեր Ռոտոսթոյէն—իմացէք Առաջնորդարանի շրջանակէն—լուրեր կու գան որ ամենեւին... մեղրապոպի համ չունին, տեղական այն ընտիր պտուղին՝ որ ամառն ի բուն կը յիշեցնէ մեզ, Պոլսեցւոցս, քաղաքին անունն ու անոր բարեբեր մեղրաբուղխ արտերը: Լուրերէն մէկը մանաւանդ շատ կծու համ ունի, և կարծես տեղական ուրիշ ծանօթ բերքի մը հետ խնամութիւն հաստատած է տարրաբանօրէն, կամ անոր արտին մէջ աճած զարգացած գլուխ գլխու: Կը գիտուի նաեւ թէ եկած լուրը բոլորովին գրմացած է կամ թթուած՝ օրաթերթի մը մէջ, կը մակաբերէք հարկաւ, այն կծուակիծ համեմներով՝ որ տեսակարար հանգամանքն են օրաթերթին խմբագրութեան:

Գրեթէ չկրցանք զարմանալ, հակառակ մեր բոլոր ջանքերուն, կարդալով «Անցորդ»ն ու իր ստորնային «Խմբագրական ծանօթութիւն»ը Ռոտոսթոյի ընտրական գործին պատմութեան մէջ: Եթէ միամտութիւնը պառակած կը գտնէք դուք Անցորդին օրէնսգիտութեան մէջ, մենք մեր ակնոցով անձնականութիւնը մարմնացած կը տեսնենք Խմբագ. Ծանօթութեան մէկ ծայրէն միւսը, առանց մէկ տողի կամ մէկ իմաստի բացառութեան: Գոնէ նշանախեց մը կարենայի՛նք գտնել Ծանօթութեան մէջ՝ որ անձնականութիւն չհոտէր, կամ գէթ թթուած մեղրապոպի համ ունենար գրուածքը բոլոր, առանց թափանցկութեան՝ որ այնպէս շուտ մատնած է սիրտն ու հաշիւը:

* * *

Ուսումնասիրա՞ծ էք սակայն թէ ի՛նչ է իրողութիւնը: — Ռոտոսթոյի Գաւառ. Ժողովին պակասեալ անդամներուն տեղ նորեր կ'ընտրուին ըստ օրինի: Մալկարացիք ալ իրենց ներկայացուցիչը կ'ընտրեն Առաջնորդարանի հրահանգով, և ընտրութեան արդիւնքը կը տեղեկագրեն Առաջնորդին: Գաւառ. Ժողովը, աննշան մեծամասնութեամբ, չի վաւերացներ Մալկարացւոց կողմէ կատարուած ընտրութիւնը, վստահութեամբ թերեւս թէ Առաջնորդ Տ. Յովսէփ վարդապետ, Էջմիածին ուղեւորելու հոգեկան ու նիւթական պատրաստութեամբ զբաղած, ձայն չի հաներ մտադրուած յայտնի ապօրինութեան դէմ, եւ կրնայ թոյլ տալ որ քաղաքացւոյ մը օրինական իրաւունքը զոհուի այնչափ դիւրութեամբ՝ որչափ գուցէ դիւրին ձեռք չէր բերուած վերջերս կարգ մը վարդապետներու եպիսկոպոսացման իրաւունքը: Բնականաբար զրկեալը բողոք կը բառնայ Կեդր. Վարչութեան, այն օրէնքին ուժով զոր Կայս. կառավարութիւնը շնորհած է Հայ ազգին՝ իր եկեղեցական և տնտեսական գործերուն մատակարարութեան համար: Խնդիրը այս վիճակին մէջ էր, երբ արժանահաւատ տեղեկութիւններ եկան հաւաստել մեզ՝ թէ Մալկարացւոց ընտրութեան մերժումը բացարձակ ապօրինութիւն է, գործուած թերեւս Ռոտոսթոյի Գաւառ. Ժողովին անգիտութեամբ և Առաջնորդին անակնկալ թոյլտուութեամբ: Կայս. կառավարութեան կողմէ շնորհեալ Օրէնքին ընտրական տրամադրութիւնները բացայայտ են, և միամտութեամբ կամ անձնականութեամբ ու արուեստակցի նախանձով—վասն զի կը հաւատեն թէ այս վերջին տկարութիւնն ալ դեր ունի կատարուած ապօրինութեան մէջ—չեն կրնար երբեք քմահաճոյ մեկնութիւններ ընդունիլ որ և է գաւառական ժողովի մէջ, և որ և է առաջնորդի զանցառութեամբ, ըլլայ եպիսկոպոս կամ եպիսկոպոսացու: Օրէնքը բացորոշ կը տրամադրէ, (տես Յօդուած 65, 66, 67 և 68,) թէ ամէն Օսմ. հպատակ հայ անհատ, որ երեսուն տարին լրացուցած է և Տէրութեան օրէնքներուն տեղեակ, ինչպէս նաեւ ազգային գործերու հմուտ, ընտրելի է ժողովականութեան, եթէ քրէական յանցանքով դատապարտուած չէ՝ «քաղաքականապէս մեռեալ» (հուգուգը մէտէնիյյէտէն մուէպպէտէն սագըթ) համարուելու համար, կամ ազգային գործերու մատակարարութեան մէջ «նենգութեամբ բռնուած» չէ, եւ կամ Տէրութեան դատարաններուն կողմէ «զգաստացուցիչ պատիժ» մը կրելու դատապարտուած ըլլալով՝ պատիժին պայմանաժամը չէ լրացուցած: Այս թէութիւններէն դուրս՝ հարկաւ թէ քաղաքացիութեան իրաւունքի յայտնի բռնաբարում կ'ըլլայ այս կամ այն անհատին ժողովականի ընտրութիւնը չընդունիլ, ինչպէս նաեւ ընտրողներու օրինական իրաւունքին բռնաբարում՝ մերժել իրենց ընտրեալը, առանց ընտրութեան օրինական թերին ապացուցանելու, զոր օրինակ՝ քուէարկութեան ու քուէհամարի տեղեկագրին մէջ պակասութիւն ցոյց տալ օրէնքի հակառակ, կամ հաստատել թէ խարդախութիւն գործուած է քուէարկութեան ու քուէհամարին մէջ, և ուրիշ այս կարգի ապօրինութիւններ միայն, որոնք բաւական կը համարուին ըստ օրինի ընտրութիւնը բեկանելու և նոր ընտրութիւն յանձնարարելու գաւառին կամ թաղին:

* * *

Աւելորդ չէ՞ր ըլլար հարցնել Ռոտոսթոյի Առաջնորդին, որ ուղղակի պատասխանատու է տեղի ունեցած ապօրինութեան, թէ արդեօք Մալկարայէն ընտրեալ ժողովականը նշանակեալներէն ո՞ր թերութեան ենթակայ էր. ո՞ր օրինական անյարմարութեամբ ծանօթացած, և կամ ի՞նչ գոյն մազ գտնուած էր ընտրութեան տեղեկագրին մէջ՝ որ իրենց գլորած հաւկիթին յարմար չըլլար: Հարկաւ ամէն մարդ չէր կրնար ճաշակել Գաւառ. Ժողովին հաւկիթը, նոյն իսկ Զատկին. և Ազգ. Կեդրոն. Վարչութիւնը գիտէ անշուշտ հրահանգել Առաջնորդ եպիսկոպոսացուն՝ որ իր նախագահած ժողովին օրէնք սորվեցնէ քիչ մը...հեգարանէն սկսելով, և առ այժմ թողու այս կամ այն տեսակ համաձայնութիւնը:

Եւ այնուհետեւ Օրէնքին ո՞ր յօդուածներուն համաձայն յատենի Գաւառ. Ժողովին քննել կու տայ Առաջնորդը Մալկարացւոց ընտրութեան տեղեկագիրը: Եթէ ընտրութեան պարագաներուն մէջ թերի մը կար, կամ եթէ ընտրեալ անձը չէր կրնար ժողովական ընդունուիլ օրինական պատճառներով, Առաջնորդը ինք նախ իր Քաղ. Ժողովով պարտաւոր էր քննել (տես Յօդուած 81) ընտրութեան տեղեկագիրը՝ Գաւառական Ժողովին հաղորդելէ առաջ, և մի առ մի ցոյց տալ կեցած օրինական թերութիւնները, որպէս զի ըստ այնմ Գաւառ. Ժողովն ալ խնդրի նիւթ ընէր ընտրեալին արժանաւորութիւնը և մերժէր զայն կամ ընդունէր: Եթէ այս նախնական քննութիւնը կանխաւ կատարած չէ ինք, ինք պատասխանատու է անշուշտ Գաւառ. Ժողովին ապօրէն ընթացքին համար. իսկ եթէ նախաքննութիւնը կատարած է, ու որ եւ է թերութիւն չէ կրցած ի մէջ բերել յանձին Մալկարայէն ընտրուած ժողովականին, աւելի՛ ծանր պատասխանատուութեան ներքեւ կը մնայ ինք, որ Օրէնքին գործադիրն է իր թեմին մէջ, անոր համար որ թոյլ տուած է, առանց օրինական պատճառի, զրկանք ընել թէ՛ ընտրեալին և թէ ընտրողներուն: Ուրիշ կերպ եղած չէ և չի կրնար ըլլալ ընտրութիւն մը վաւերացնել տալու պարագային մէջ: Գաւառ. Ժողովը պարզ գնահատում մը միայն կրնայ յայտնել ընտրութեան տեղեկագրին օրինաւորութեան մասին, կամ մանաւանդ վաւերացում կու տայ Քաղ. Ժողովին կատարած նախաքննութեան, և չի կրնար զլանալ այդ վաւերացումը, երբ օրինական արգելք կամ ընտրական գործողութեան որ եւ է թերութիւն չի գտներ տեղեկագրին մէջ: Հակառակ պարագային՝ Գաւառ. Ժողովը չ'ընդունիր տեղեկագրին եզրակացութիւնը, որով ինքնին մերժուած կ'ըլլայ ժողովականին ընտրութիւնը, և հարկ կը ծագի կա՛մ նոր ընտրութիւն կատարել և կամ օրինական թերին լրացնել տալ թեմին կամ թաղին:

* * *

Ահա ինչ որ պահանջն է օրինաւորութեան: Բայց թէ ինչ կը պահանջեն միամտութիւնն ու անձնականութիւնը, այս զոյգ մը սիրակցորդ բարեմասնութիւնները, որ ձեռն ի ձեռն կու գան ի հանդէս իրենց արժանընտիր օրաթերթին մէջ, հեռուէն կամ մօտէն սնանելով օրէնքի անգիտութենէ, արուեստակցութեան նախանձէ և մանաւանդ Առաջնորդի մը երկդիմի ընթացքէն ու երկլսօսիկ լեզուէն, մեզ ամենեւին փոյթ չէ ի նկատ առնել այս պարագաները գէթ այս առաջին անգամ: Լեզուագարութիւնն ու անձնականութիւնը շատ բարակ հաշիւներ կրնան ունեցած ըլլալ որ եւ է օրաթերթի մէջ, և կրնան օգտուիլ միամտութիւններէ կամ միւս բաներէն. բայց ինչ որ Օրէնքին պահանջն է՝ ասիկա ամէն բանէ վեր է, միամտութենէ ալ, անձնականութենէ ալ, ինչպէս նաեւ երկդիմի ընթացքէ կամ երկլեզու բերաններէ: Եւ այն օրէնքին ուժով, զոր Կայս. կառավարութիւնը շնորհած է ազգին, եւ որով կը մատակարարուին ազգային գործերը թէ՛ կեդրոնին և թէ գաւառներու մէջ, վստահութեամբ կրնանք սպասել Ս. Պատրիարք Հօր եւ Ազգ. Կեդր. Վարչութեան կտրուկ հրամանին, որ յարգել տայ օրինաւորութիւնը Ռոտոսթոյի Գաւառ. Ժողովին մէջ:

ԱՐԷՏ

ՈՒՐՖԱՅԷՆ ՆԱՄԱԿ

Պատր. Կոնդակներ.— Մկրտականի մը պտոյտը.— Նպաստաւոր գանձասերը.— Ապրանքներու բաղդատական ցուցակ.

ՈՒՐՖԱ 12 Ապրիլ

Հայ. Եկեղեցիի դաւանութեանց պաշտպանող Պատրիարքական հոգեշունչ կոնդակն Ամեն. Օրմանեան Ս. Հօր, Ծաղկազարդի կիրակին կարդացուեցաւ հոս ալ՝ մեր աղօթատեղիին մէջ, ուրկէ զատ՝ Պատր. Կոնդակի մասին նոյն օրը խօսուեցաւ նաեւ Կիրակնօրեայ Լսարանին մէջ:

Ունկնդիր ժողովուրդը ամենուրեք հաճոյքով լսեց Ս. Պատրիարք Հօր՝ ժողովուրդը իր նախնեաց հաւատքին մէջ գօտեպնդող հայրական յորդորները:

—Գաւառիս վարչական կրկին ժողովներու ընտրութիւնները վաւերացնող Պատր. կրկին Կոնդակներն ալ Առաջնորդարան հասած ըլլալով՝ պաշտօնական մեծաբանքով այսօրերս կը կարդացուին ի լուր ժողովրդեան:

—Ծանօթ Մկրտական քարոզիչ՝ Պատ. Շիշմանեան, անցեալ շաբթու քաղաքս եկաւ: Այցելեց մեր ազգ. վարժարանը, ու իմացական զարգացումի շաւղին մէջ միշտ դէպ ի առաջ ձգտելու կարեւորութեան վրայ յորդորական մը ուղղեց ուսանողներուն: Պատուելին՝ որ Պոլսէն գալով՝ կ'անցնի ասկէ Տիարպէքիր, Խարբերդ եւն. ու Սեւ ծովի ճամբով պիտի վերադառնայ Պոլիս, Մկրտական կեդրոնի մը յանձնարարութեամբ պտոյտ մըն է զոր կ'ընէ. բայց կը խորհինք թէ իր ամբողջ ուղեգծին վրայ քանի՞ տուն՝ կամ երբեք պիտի կրնա՞յ գտնել իր ներկայացուցած յարանուանութեան պատկանող տուներ:

Զուրացուիր սակայն թէ տարիքոտիլ սկսած Մկրտական պատուելին իր կեդրոնին ընծեռած դիւրութեանց շնորհիւ՝ այս ուղեւորութենէն գէթ Փիզիքապէս պիտի կրնայ օգտուիլ. եթէ այլապէս արդէն ամուլ կը նկատուի իր շրջաբերական... պտոյտը:

—Արեւելք ալ անցեալները ծանուցած էր՝ թէ Ուրֆայի Առաջն. Տեղապահին դէմ գանգատագիր մը եկած ըլլալով, Ազգ. Պատրիարքարանը կարեւորութենէ զուրկ նկատած է զայն: Տեղւոյս Գաւառական Ժողովը ազգ. թերթերու հրատարակութիւններէն իմանալով այս պարագան, իր ապրիլ 9ի նիստին մէջ որոշեց ժողովին շնորհակալութիւնը յայտնել Ազգ. Պատրիարքարանի, որ հեռատեսութեամբ՝ ինքնին նկատառութեան արժանի չէր համարած նոյն գանգատագիրը: Ժողովը՝ իր գոհունակութիւնը յայտնեց Տեղապահ Հօր խղճամիտ և բարեւք պաշտօնավարութեանը համար, և ինքնին կուահեց թէ Պատրիարքարանին այդ կարգի գանգատագրեր ղրկողները ի՛նչ կարգի նպատակաւորներ են և ի՛նչ հաշիւներէ թելադրուած:

—Առիթ ունեցած ենք յաճախ յիշելու ապրանաց գիներու մեծ տարբերութիւնը՝ որ երեւցած է այս տարի, բաղդատմամբ նախորդ կամ նախընթաց տարիներու: Որոշակի պարզելու համար նշմարուած մեծ տարբերութիւնը, հոս կը դնենք հինին ու նորին—քանի մը գլխաւոր ապրանքներուն միայն—բաղդատական ցուցակը:

(Փութանք հոս յիշել՝ թէ մեր դրամի սակը՝ օսմ. լիրան 126 ղրուշէն է. գանթարը 180 օխա, լիտրը՝ 6, քիլէն՝ 120 և թիմինը 6 օխա):

Ապրանքներու բաղդատական ցուցակ

	հին գին Ղրշ.		նոր գին Ղրշ.	
Բամպակ	36	—	48	լիտրը.
Շուշմայ	80	—	190	քիլէն.
Կանեփ	500	—	800	գանթարը.
Ոսպ	7	—	22	թիմինը.
Բակլայ	5	—	18	»
Իւղ	38	—	72	լիտրը.
Ցորեն	40	—	190	քիլէն.
Գարի	20	—	120	»
Զամիչ	70	—	200	գանթարը.
Միս	2	—	6	օխան
Բուրդ	1200	—	850	գանթարը:

Նշանակուած այս ապրանքներուն մէջ, ինչպէս կը տեսնուի, բուրդն է միայն՝ որ անկում կրած է. եւրոպական և ամերիկեան հրապարակներէ խնդրանքը մեծապէս թուլցած ըլլալուն —աւելցնենք նաեւ՝ «ուտելու բան» չըլլալուն— համար, քանի որ գիներու ոստումը սնունդի յատուկ նիւթերու մասին միայն՝ հոս բացարձակ էր այս տարի:

Գ. Կ. Ո.

ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ՆՕԹԵՐ

ՍԱԳԱՐԱ

Բ

Այդ երկու ժամուան ճամբուն մէջտեղը, որ բնութեան ձեռքով որոշուած սահմանագիծ մըն է՝ մարգագետինները աւազէն և պուրակները անապատէն բաժնող, կը գտնուի սիրուն քէօշկ մը զոր գեղացիները քոնաք կը կոչեն՝ իրենց հիւղակներուն քով ապարանքի մը երեւոյթը ունենալուն: Կայարանէն մինչեւ հոն երթալու համար, գիւղէն դուրս ելլելնուս պէս, նորէն գտանք առտուան մեր հաճելի տպաւորութիւնները՝ բնութեան ծոցին մէջ որ հազարումէկ պէսպիսութիւն կ'ընծայէր: Հետաքրքրական էին մանաւանդ հողէ թումբերը զոր սեւամորթ մշակները կը բարձրացնէին իրենց արտերուն շուրջը, երկինքը դիտելով ու ամպերուն ընթացքէն գուշակելով թէ Նեղոսը ինչքա՛ն պիտի բարձրանայ այն տարին, այդ ենթադրական ոռոգման համեմատ տեսնելու համար իրենց դաշտային նախապատրաստութիւնները: Քիչ մը անդին, տեսարանը կը փոխուէր. բոլորակ ճամբու մը մէջտեղ, Սէսոստրիսի վիթխարի արձան մը տարածուած էր որուն քով կանգ կ'առնեն այցելուները, դարերու հոլովման կուրծք տուած գորշագոյն քարէ այդ զանգուածը դիտելու. այն տեղէն կը սկսի հետապնդումը պէտէվիներուն ու իրենց լաճերուն որոնք հին դրամներ ու անդրիի կտորուանք կը կարկառեն յամառաբար, ամէնքն ալ... կեղծ: Օտարականը շուտով կը խաբուի, եթէ արդէն իմացած չէ որ Վերին Եգիպտոսի մէկ անկիւնը գործարան մը կայ ուր «հնութիւններ» կը շինուին մեծ ճարտարութեամբ, երկրին ամէն կողմը տարածուելով ու վաճառուելով, իբրեւ հազար տարուան առարկաներ, հողին տակէն հանուած:

Հասանք վերջապէս քէօշկը, սեփականութիւն Եգիպտահայ մեծատունի մը որ ձմրան մէջ երկու երեք օր կ'երթայ անցընել հոն եւրոպացի բարեկամներով. տարուան մնացած մասը, պահապաններու հսկողութեան յանձնուած է: Այդ գիւղական տունը կառուցուած է դաշտի մը մէջտեղ, քարուկիր բարձրաւանդակի մը վրայ, հովանուտ ծառաստանով մը շրջապատուած: Անապատին եզրը գտնուող այդ կայանին մօտ, ուրկէ աչքդ կրտածին չափ ցամաք կ'երեւայ, ծառի մը ստորոտը հին խոշոր նաւակ մը նշմարեցի, անկիւնաւոր եզրերով ու տափակ, ինչպէս կը գործածուի գետերու վրայ: Չէի կրնար ըմբռնել թէ ինչո՞ւ և ինչպէ՞ս հոն բերուած ձգուած էր գետային փոխադրութեան այդ առարկան, ու զարմանքս չծածկեցի ուղեկիցներէս:

—Եթէ փետրվարին տեղ յուլիսին եկած ըլլայինք հոս, պատասխանեց մէջերնուս է՛ն տարէցը որուն վաղածանօթ էին այդ կողմերը, մեր եկած ճամբուն մեծագոյն մասը և սա դաշտը որ կը տարածուի շուրջերնիս՝ ամբողջ լճակի վերածուած պիտի գտնէինք. Նեղոսին մէկ քմահաճոյքը որ երկու ամիս մը կը տեւէ: Այդ եղանակին մէջ, կայարանէն մինչեւ հոս երթեւեկութիւնը ու փոխադրութիւնը նաւակներով կը կատարուի որոնցմէ հատ մըն ալ հոս պահուած է:

Տեսարանը եղական ըլլալու էր արդարեւ, մանաւանդ դաշտին տեսարանը, ուր բարձրացող արմաւենիները մասամբ ջուրին մէջ պիտի թաթխուէին, լճակի մը վրայ պուրակ մը ձեւացնելով:

—Այդ միջոցին, շարունակեց բարեկամիս, պէտք է գիշեր մը գալ այստեղ անցընել, և լուսնի լուսով դիտել անտառուտ լճակին դիւթիչ տեսքը որ ճշմարտապէս արժանի է Այվազովսքիի մը վրձինին:

Այս բանաստեղծական խօսակցութիւնը շարունակելով հանդերձ, բոլորուեցանք վայրկենապէս պատրաստուած սեղանի մը շուրջը որուն մատակարարը ու կոչնականներն էինք միանգամայն: Ախորժակնիս սրուած էր և կազդուրուելու պէտք ունէինք դէպի գետնադամբարանները երթալէ առաջ: Ուրիշ գաղափար մըն ալ կը տանջէր միտքս—թէեւ ոչ բանաստեղծական գաղափար մը. հետաքրքիր էի գիտնալու թէ այդ saison morteին ժամանակ ինչպէ՛ս անգործ կը մնային մեզ բերող իշապանները ու անոնց ընկերները, չարքաշ բայց անտանելի մարդիկ որոնք յոգնիլ չեն գիտեր ու ճամբուն երկայնութեամբ գլուխնիս ուռեցուցած էին պախշիշի վրայ խօսելով մեզի հետ ու կռուելով իրարու հետ: Գահիրէի մէջ ալ շատ բան քաշած ըլլալով անոնց ձեռքէն, պզտիկ գոհացում մը գտնել կը սպասէի՝ իմանալով որ երկու ամիս ձեռքերնին ծալած կը մնան անոնք. միամտութիւնս ինծի մնաց, երբ բարեկամիս այդ կէտն ալ լուսաբանեց քմծիծաղով մը:

—Կարելի՞ բան է որ օր մը, ժամ մը, չաշխատին անոնք. սեպտեմբերէն նոյեմբեր իշապանութիւնը կը թողուն... նաւավարութիւն ընելու համար:

* * *

Խօսակցութիւննիս ընդհատողը իշապաններուն պէտը եղաւ որ եկած էր իմացնել թէ անասունները յոգնութիւննին առած էին, — իբր թէ մեր յոգնած ըլլալը նշանակութիւն չունենար իր աչքին— և թէ աճապարելու էինք՝ միջօրէի տաքը չկոխած երթալու համար Սաքարայի Բուրգերը ու դամբարանները: Արագ կերպով բաժակ մը պարպեցինք, ու հրաժարելով մեր պայուսակներէն ու կրկնոցներէն, վասն զի տաքը սկսած էր արդէն զգալի ըլլալ, ցատքեցինք թամբերուն վրայ:

Քիչ մը տեղ միայն ունէինք մշակուած կամ դալարազարդ հողերէ անցնելու համար, ուրկէ անդին կը սկսէր լերկ գետինը թեթեւ բարձրացումով մը, ու անկէ վեր՝ աւազուտ դաշտը, անապատին սկիզբը, որուն վրայ գտանք յանկարծ ինքզինքնիս, իբր թէ նոր մթնոլորտի մը տակ փոխադրուած ըլլայինք: Զորս Բուրգերէ զատ, որոնք միս մինակ ցցուած տարածուած էին հեռու հեռու, քայքայուն աստիճաններով որոնց վրայ կոխելը դժուար պիտի ըլլար, բան մը չէր կար այդ հորիզոնին անհուն տարածութեանը մէջ: Բաւականացանք քանի մը վայրկեան կանգ առնելով անոնցմէ մէկին ստորոտը, և չստելը խոստովանելու համար՝ տպաւորութիւն մը չկրեցինք: Պայմանադրական այցելութիւն մըն էր այս զոր պէտք էր կատարել, ու կատարեցինք. այսքանը կը բաւէր: Այդ անհագին քարակոյտէն աւելի ուշադրութիւննիս գրաւեց սեւ կէտ մը որ կ'երեւար հեռուէն, աւազով լեցուած հովտի մը կողին վրայ. քանի կը մօտենայինք՝ կը նշմարէինք որ պզտիկ շէնք մըն էր, ուր կենդանութեան նշան կար. առաջնորդնիս բացատրեց մեզի թէ թուռիսթներուն համար օթեւան մըն է, ուր կանգ կ'առնեն հանգստանալու եւ զովանալու, երբ արեւին տապը ու ջուրի պապակը կը նեղեն զիրենք: Մեզի համար դեռ զգալի չէր այդ պէտքը, ու առանց հեղելու մեր ճամբէն, շարունակեցինք գնացքնիս, թէեւ արդէն իսկ գլուխնիս ծածկած էինք թաշկինակներով ու կապոյտ ակնոցներ կը կրէինք, վասն զի Եգիպտոսի արեւին հետ կատակ չ'ըլլար:

—Բայց ո՞ւր են գետնադամբանները, կը հարցնէինք անհամբերութեամբ, հնութեան յիշատակարաններ տեսնելու հետաքրքրութեան միացնելով զով տեղ մը մտնելու փափաքը, փոյթ չէր թէ դամբարան մը ըլլար երթալիք տեղերնիս:

«Ահա մօտեցանք» պատասխանեց առաջնորդնիս, ցոյց տալով քառակուսի լայն ճեղքուածք մը աւազուտ դաշտին մէջտեղ, ուրիշ մը՝ քիչ անդին և աւելի հեռուն ալ երրորդ մը, որոնք այդ միօրինակ ու կարմրորակ տարածութեան վրայ մէյմէկ խոշոր կլափի երեւոյթը կ'առնէին:

Քանի մը վայրկեանէն կանգ առինք անոնցմէ մէկուն առջեւ, և հոն թողլով զմեզ փոխադրող անասունները—բայց ոչ իշապանները որոնք կը յամառէին չզատուիլ մեզմէ—սկսանք իջնել զառիվայրի մը աստիճաններէն: Ալիֆայլանին «Վերելք ի Պալքան»ը չէր զոր կը կատարէինք, այլ «Վայրէջք մը դէպի Դամբարան», թէեւ աս ալ ունէր իր ինքնատիպ հրապոյրն ու շահեկանութիւնը որոնք տեսակ մը ցնցումով համակեցին զմեզ, երբ սանդուխին խորը երկաթեայ խոշոր դուռ մը բացուեցաւ դէմերնիս՝ իր ծխնիներուն վրայ ճռնչելով, և սլիտակամորուս սեւ պահապանը՝ ձեռքը կուրծքին վրայ, աւանդական ողջոյնը տալով մեզի, մեր կարկառեց ամէն մէկուս. անթափանցելի խաւարի մը առջեւ կը գտնուէինք որուն մէջ անհնար պիտի ըլլար քայլ մը առնել առանց լոյսի և առանց առաջնորդի:

Մոմերը վառեցինք ու աշխարհական թափօր մը կազմած՝ սկսանք քալել խարխափելով:

ՏԻԳՐԱՆ ԱՐԹԻԱՐԵԱՆ

(Գ. եւ վերջին մասը վաղուան թուով)

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՀԱՆԴԷՍ
ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ ՄԷՋ

Վարժարանական գրաւիչ հանդէս մը կատարուեցաւ երէկ Ս. վանուցս Ժառանգաւորաց վարժարանին ընդարձակ սրահին մէջ՝ ի ներկայութեան խուռն բազմութեան՝ յորում կը նշմարուէին նաեւ օտարազգիներ:

Քանի մը տարիէ ի վեր ժառանգաւոր աշակերտները զրկուած էին իրենց աշխատութեանց պսակը վայելելէ: Պարգեւաբաշխութեան հանդէսներ չէին կատարուեր ուսուցիչներու նուազութեան պատճառաւ: Աշխատութեան մը մրցանակը փառաւոր կ'ըլլայ՝ երբ հանդէսը չքեղացնող բազմութեան մը կողմէ կը ծափահարուի: Ժառանգաւոր աշակերտները իրենց կոչման կողմէ մանաւանդ, իբրեւ ապագայ յուսալից եկեղեցականներ՝ Ազգին զաւակներն են, հետեւաբար մեծ քաջալեր մըն է իրենց՝ երբ աշխարհիս չորս կողմէն Երուսաղէմ գտնուող Հայերու հոծ ներկայութեան հանդէպ ստանան իրենց աշխատութեանց մրցանակը և բարեպաշտ ուխտաւորը՝ որ իր քսակը կը բանայ շէն ու պայծառ պահելու Ս. Յակովբեանց վանքը, կը զգայ գոնէ թէ՝ Ամեն. Տ. Յարութիւն Ս. Հօր հետ՝ Պատ. Միաբանութիւնը կ'աշխատի ո՛չ թէ միայն Ս. Տեղեաց պայծառութիւնը պահպանելու և, հանդէպ ուրիշ քրիստոնեայ յարանուանութեանց, չքեղացնելու եկեղեցական ու կրօնական հանդէսները, այլ և ցոյց տալու գործքով իրենց սէրը կրթական գործին և եռանդը՝ վարժարաններու օր քան զօր յառաջդիմութեան մասին: Երբ անցեալ տարի, յուլիս ամսոյ մէջ, Ս. Յակովբեանց ժառանգաւոր սաները և անոնց հետ նաեւ Երուսաղէմի սակաւաթիւ Հայոց երկսեռ վարժարաններու աշակերտները որոնց տեսչութիւնն ալ կը պատկանի Վանքին Միաբանութեան, բաւական յաջող քննութիւն մը անցուցին, Ս. Պատրիարք Հայրը, վերոյիշեալ բանաւոր տնօրինութեամբ, այս Ս. Զատկի նախընթաց աւագ օրերուն թողած էր անոնց պարգեւաբաշխութեան հանդէսը:

Վարժարանին ընդարձակ սրահին մէջտեղը, մասնաւոր սեղանի մը վրայ դրուած էին աղջկանց վարժարանի զանազան ձեռագործները:

Պատրիարքը՝ շրջապատուած եպիսկոպոսներէ և միաբանութեան մէկ քանի առաջնակարգ անդամներէ, բազմած էր ի գլուխ հանդիսականաց՝ իր քովը ունե-

նալով Ասորւոց Եպիսկոպոսը։ Ներկայ էր նաեւ Յունաց Պատրիարքին անձնական քարտուղարը։

Կարդացուեցան ժառանգաւոր Սանեբու կողմ՝ Թուրքերէն, Հայերէն և Ֆրանսերէն ճառեր՝ լի երախտագիտական զգացումներով առ Բարեխնամ և Օգոստափառ Սուլթանն. երգուեցան ուսումնասիրութեան ձօնուած երգեր՝ ձայնակցութեամբ աշակերտուհիներուն՝ որ խմբովին բազմած էին սրահին աջ կողմը. իսկ մասնաւոր զուարճութիւն մը պատճառեցին զաւեշտախառն երկու տտանաւորներ զորս արտասանեցին՝ չա՛տ բնական ձեւերով ու շեշտերով, երկու փոքրիկ ժառանգաւորներ։

Սրտառուչ և հոգեպարար երեւոյթ մը ստացաւ դպրոցական սոյն հանդէսը՝ երբ միաբանական խումբը, յոտին կանգնած, բոլոր աշակերտաց հետ ձայնակցելով երգեց «Այսօր երկնայինքն ուրախացան ընդ երկրաւորաց» հոգեշունչ շարականը որուն յաջորդեց պարգեւաբաշխութիւնը։ Տրուած Մրցանակները բարոյալից կրօնական գիրքեր էին զորս բոլոր աշակերտները ու աշակերտուհիները կ'ընդունէին, իրենց արժանիքին համեմատ, Տեսուչ Հայրսուրբին ձեռքէն, կարգաւ Ս. Պատրիարք Հօր աջը համբուրելով։

Ցաւարտ պարգեւաբաշխութեան, վարժարաններու ընդհանուր Տեսուչ Տ. Կարապետ Վարդապետ շնորհակալութիւն յայտնեց, երախտագէտ զգացումներով, Ս. Պատրիարքին՝ որ իր հայրական հոգածութեամբ միշտ պաշտպան հանդիսացած է վարժարաններուն յառաջդիմութեանը և ամէն դիւրութիւն շնորհած է իր փափուկ պաշտօնին խղճի մտօք գործադրմանը։ Անհուն գոհունակութիւն յայտնեց ուսուցչական խումբին՝ որ ա՛յնքան անձնուիրաբար աշխատած է ընդհանուր աշակերտներուն բարոյական և ուսումնա կանգարգացմանը։ և խնդրեց Ն. Սրբազնութենէն որ բարեհաճի շնորհել աշակերտական խումբին իր հայրական ջերմ ու սրտապարար օրհնութիւնները որ բոլոր դպրոցական սաներուն համար ամէն մրցանակներէ ու պարգեւներէ գեր ի վեր են։ Յետոյ կարդալով իր տեղեկագիրը՝ Տեսուչ Հայրը յայտարարեց թէ «Նախընթաց երեք տարիներու ընթացքին մէջ վարժարանները շարունակած են իրենց ընթացքը նախկին ծրագրով. միայն այս վերջին տարին, Տեսչութիւնը նկատելով որ ժառանգաւորաց Վարժարանի շրջանը խիստ նուազ է՝ մէկ տարի եւս աւելցուցեր է՝ որով վարժարանին շրջանը, նախապատրաստականով եղեր է վեց տարի»։ Արժ. Տեսուչը յայտնեց նոյնպէս՝ թէ «Ժառ. Վարժարանին մէջ, այս երեք տարուան միջոցին ընդունուած են 30 ձրիաթոշակ աշակերտներ», թէ Օրիորդաց Վարժարանը ունի 45 աշակերտուհիներ որոնք կը կազմեն երեք դասարաններ. իսկ քաղաքացի մանուկներուն վարժարանը՝ ունի նոյնպէս 45 աշակերտ, երեք խմբակներու բաժնուած»։

Սոյն տեղեկագրին ընթերցումէն ետքը Տ. Յարութիւն Ս. Պատրիարքը ոտքի ելլելով, հզօր ձայնով ու ազդու շեշտերով նախ ջերմագին մաղթանքներ ուղղեց վասն կենաց և արեւշատութեան Օգոստափառ Սուլթանին որուն շնորհիւ, ըսաւ, կը զարգանան ու կը յառաջդիմեն ինչպէս ամէն հաստատութիւնք, նոյնպէս և դպրոցները։ Ն. Սրբազնութիւնը օրհնեց և գովելով հաչակեց անձանձիր աշխատութիւնները Տ. Սահակ և Տ. Մամբրէ եպիսկոպոսներուն որոնք իրենց բազմազան աշխատութեանց մէջ, դասախօսութեամբ ու բարոյախօսութեամբ, կըրթած են աշակերտները՝ բարոյական և ուսումնական ազնիւ ձիրքերով օժտելով զանոնք։ Օրհնեց Արժ. Տեսչին անդուլ և օգտաշատ ծառայութիւնները ինչպէս նաեւ համայն Ուսուցչական խումբին և կարողութիւն մաղթելով մեկնեցաւ վարժարանէն։ Յետոյ աղջկանց վարժարանի գեղեցիկ ձեռագործները վիճակահանութեան դրուելով գրեթէ 2,000 դահեկանի արդիւնք մը գոյացաւ։

Հանդէսը երեք ժամէ աւելի տեւեց և բոլոր հանդիսականները մեկնեցան ուրախ սրտով՝ որոնցմէ հարիւրէ աւելին, իբրեւ արդիւնք վիճակահանութեան, վարժարանական յիշատակին հետ նաեւ նիւթական յիշատակ մը շահեցան՝ իրենց հետը տանելու։

Երուսաղէմ, 15 Ապրիլ. Վ.ՐՕՑՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԱՆԳԼԻՈՅ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ.— Չինական գործերը.— Երեսփ. Ժողովին երեքշաբթի օրուան նիստին մէջ Պ. Ճոզէֆ Ուէլթըն հարցուց թէ անգլիական կառավարութիւնը փորձա՞ծ է Չինու արտաքին գործոց Խորհուրդէն գրաւոր ապահովութիւն մը ձեռք անցընել, ինչպէս ըրած է Ֆրանսա, թէ Քուանկ-Սիի մէջ տեղ պիտի չտրուի ո և է տէրութեան։ Արտաքին գործոց խորհրդականը ժխտողական պատասխան տուաւ, յարելով որ Քուանկ-Սիի նահանգը Եու-Նանի և Քուանկ-Թունկի նահանգներուն չափ Անգլիան չի շահագրգռեր և թէ այս վերջիններուն համար նոյն տեսակ խոստում մը առնուած է։ Պ. Ուէլթըն հարցուց նաեւ թէ Պիրմանիայի երկաթուղին Չինու մէջէն մինչեւ Եանկ-Ձէ-Քիանկ երկարելու իրաւունքը, զոր ընդունած է Չին, հաստատուա՞ծ է այնպիսի վաւերական պայմանադրութիւնով մը որ արտօնէ նոյն գիծին շինութիւնը նպաստաւոր պայմաններու մէջ, ինչպէս եղած է Ֆրանսայի համար Չինու հարաւային կողմը։ Պ. Պրոտրիք նորէն բացասական պատասխան տուաւ և ըսաւ թէ Չինու արտաքին գործոց Խորհուրդը ապահովութիւն տուած է Բէքինի անգլիական դեսպանին՝ Պիրմանիոյ երկաթուղին երկարելու համար երբ գիծը չինական սահմանագլուխը հասնի։ Խորհրդականը յարեց թէ այդ մասին գրաւոր պայմանադրութիւն մը անհրաժեշտ դատուած չէ։ Պ. Ուէլթըն նորէն հարցուց թէ անգլիական կառավարութիւնը Չինու արտաքին գործոց Խորհըրդէն ստացա՞ծ է 1898 ապրիլ 25ին պահանջած այն գրաւոր ապահովութիւնը թէ Չին բացարձակ մենաշնորհ մը չէ տըւած Ֆրանսայի՝ Քուանկ-Թունկի և Եունանի մէջ երկաթուղիներ շինելու և հանքեր շահագործելու համար և թէ այդ նահանգներուն մէջ տեղ պիտի չտրուի ո և է օտար տէրութեան։ Արտաքին գործոց խորհրդականը ճարը հատնելով խնդրեց հետաքրքիր երեսփոխանէն որ Կապոյտ Տետրակին դիմէ, ուր նշանակուած է թէ Բէքինի անգլիական դեսպանը յայտարարած է որ Չինու արտաքին գործոց Խորհուրդը յանձնարարած է տալ այդ ապահովութիւնները։

Գինիներու տուրքը.— Երեքշաբթի իրիկուն Երեսփ. Ժողովին մէջ Սըր Չարլս Տիլք խստիւ քննադատեց գինիներու տուրքին աւելնալը, յայտարարելով որ անկէ գոյանալիք աննկարեւոր գումարը չ'արդարացներ վնասուիլը այն արհեստին որուն կարեւորութիւնը Անգլիոյ համար շատ մեծ է քան թէ այդ տուրքերը։ Պ. Կոշըն պաշտպանեց նախարարութեան քաղաքականութիւնը։ Զի կարծուիր որ այդ տուրքին յաւելման հակառակորդները յաջողին։ Ելմտական նախարարը հետզհետէ աւելի կը հաստատուի իր որոշումին մէջ։ Գինիներու և ալքոլներու վաճառականաց Ընկերակցութեան պատուիրակներ նախարարին ներկայանալով բողոքած էին գինիներու և մանաւանդ աժան ծախուող գինիներու տուրքին աւելնալուն դէմ։ Նախարարը պատասխանեց թէ պիտի քննէ անոնց բողոքներէն մէկ քանին, բայց գինիներու նոր տուրքը անպատճառ պիտի գործադրուի։

Թրանսվաալի խնդիրը.— Ծանուցուեցաւ թէ Թրանսվաալի անգլիական հպատակները 21,000 ստորագրութեամբ աղերսագիր մը տալով անգլիական կառավարութեան՝ բողոքած էին իրենց դէմ գործուած կեղեքումներուն համար և թէ այդ պատճառաւ Անգլիոյ և Թրանսվաալի յարաբերութիւնները մտերմական հանգամանքնին կը կորսնցնեն։ Երկուշաբթի իրիկուն Անգլիոյ Երեսփ. Ժողովին մէջ գաղթային նախարար Պ. Չէմպըրլէն հարցումներու պատասխանելով յայտարարեց. «Ձեմ գիտեր թէ ասկէ առաջ նմանը տեսնուա՞ծ է որ Թրանսվաալ բնակող 21,000 բրիտանական հպատակներ աղերսագիր մատուցանելով գանգատին թէ կը կեղեքուին և անիրաւութեանց կ'ենթարկուին։ Ձեմ գիտեր թէ ասկէ առաջ ալ պատահա՞ծ է նմանը այն պարագային որ զանոնք մղեց նոյն աղերսագիրը մատուցանելու. բայց կարծեմ թէ, նկատողութեան առնելով Անգլիոյ դիրքը Թրանսվաալի հանդէպ, անվիճելի կերպով իրաւունք ունինք այդ աղերսագիրը ընդունելու։»

Արտաքին գործոց խորհրդականն ալ յայտարարեց թէ Անգլիոյ կառավարութիւնը չէ կրցած գիտողութիւններ ընել ընդհ. զինընկէցութեան դեսպանախորհուրդին մէջ Թրանսվաալի կողմէ պատուիրակ մը գտնուելուն, վասն զի երբեք առաջարկութիւն մը չէ եղած Թրանսվաալի ալ հրաւէր ղրկելու։

Պ. Սէսիլ Ռոտսի ծրագիրներուն համար ելմտական նախարարը յայտարարեց թէ Անգլիոյ կառավարութիւնը չէ կրցած ընդունիլ Պ. Սէսիլ Ռոտսի առաջարկութիւնները՝ երկաթուղիներու երաշխաւորութեան գործին համար և թէ Պ. Սէսիլ Ռոտս ալ չէ ընդունած կառավարութեան առաջարկութիւնները։

—Լոնտոնէն ուրբաթ օրուան թուականով հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ գաղթային նախարար Պ. Չէմպըրլէն ծանուցագիր մը տուեր է Թրանսվաալի կառավարութեան, խստիւ պահանջելով որ այս վերջինը յարգէ Թագուհիին հանդէպ իր յանձնառութիւնները թէ Թրանսվաալի մէջ խաղաղութիւնը և բարեկարգութիւնը պիտի ապահովցնէ։ Լոնտոնէն ուրիշ հեռագիր մըն ալ կ'ըսէ թէ կացութիւնը խիստ ծգտեալ է։

ԻՏԱԼԻՈՅ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ.— Հռոմէն ուրբաթի թուականով հեռագիր մը նայելով, Ումպէրթօ Թագաւորը տակաւին ոչ ոք կանչած է նոր Նախարարութեան կազմութիւնը յանձնելու համար։ Ասկէ կը հետեւցուի թէ ստոյգ է այն լուրը որուն համաձայն նորէն Բէլլու զօրավարին պիտի յանձնուի Նախարարութեան վերակազմութիւնը։ Կ'ըսուի նաեւ թէ զօրավարը կը բանակցի Պ. Սոնինոյի հետ, միասին Նախարարութիւն մը կազմելու համար։ Թէեւ լուր մըն ալ կայ թէ Ումպէրթօ Թագաւորը վերջնապէս Բէլլու զօրավարին յանձնած ըլլայ Նախարարութեան վերակազմութիւնը, սակայն այդ մասին տակաւին ստոյգ լուր մը չէ առնուած։

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱ.— Ֆրանսայի խորհրդարանական այն յանձնաժողովը, որ պաշտօն ունի քննել անգլեւֆրանսական համաձայնութեան գիրը, իր անդամներէն Աւէնպէռկի իշխանին յանձներ է տեղեկագիր մը պատրաստել, պայմանադրութեան ընդունելութիւնը առաջարկելով։

ՀԵՐՔՈՒՄ ՄԸ.— Ռուսիոյ հեռագրական Գործակալութիւնը կը հերքէ լրագիրներու այն լուրը թէ Օտեսայի մէջ հակահրէական անկարգութիւններ տեղի ունեցած ըլլան։

ՓԻԼԻՓՓԻՆԵԱՆՆԵՐԸ.— Մանիլայէն երկուշաբթիի թուականով կը հեռագրեն թէ Քավիթէի ճակատամարտին տարեդարձին օրը Տիուէյ ծովակալը իր նաւազներուն մէկ օրուան հանգիստ տուեր և իր նաւին մէջ ալ ընդունելութիւն մը կատարեր է։ Ուիօ-Կռանտէի կամուրջը բաւական նորոգուեր է այնպէս որ թնդանօթները պիտի կրնան անցնիլ։ Կ'երեւայ թէ Քալումբիթ ամերիկացիներուն ապագայ գործողութեանց կեդրոնը պիտի ըլլայ։ Մաք Արթուր զօրավարը երկուշաբթի երկու պատգամաւոր ղրկեր է Փիլիփփեանց բընիկներուն, վեց օրուան պաշար տանելու համար այն տասնվեց ամերիկացիներուն որոնք վերջերս գերի ինկած են բնիկներուն ձեռքը։ Մաք Արթուր զօրավարը նաեւ իր պատգամաւորներուն ձեռքով առաջարկեր է Անթօնիօ Լունա զօրավարին որ գերիներու փոխանակութիւն մը կատարուի։ Մաքապէպէ բնակող հարիւրաւոր անձեր խնդրեր են ամերիկացի Պէլ հազարապետէն որ զիրենք պաշտպանէ Թակալներու արշաւանքին դէմ։ Հազարապետը Մաքապէպէ գացեր է հասկնալու թէ ի՛նչ միջոցներ կարելի է ձեռք առնել. բայց հոն հասնելու միջոցին տեսեր է թէ տեղացիները մաշուիլը պատժելու վրայ են հինգ Թակալներ՝ վրէժխնդրութեան համար։ Հազարապետը մահու պատիժը դադրեցուցեր և դատապարտեալները իրեն հետ Մանիլա տարեր է։

—Անթօնիօ Լունա զօրավարին ներկայացուցիչը՝ Արկուէլէս գնդապետը երեքշաբթի նորէն ամերիկեան բանակետը գացեր է զինադուլի առաջարկութիւնը կնքելու։ Գնդապետը յարեր է թէ անհրաժեշտ է Փիլիփփեանց ազգային ժողովին գումարումը, որովհետեւ անիկա միայն ձեռնհաս է անձնատուութիւնը որոշելու։ Արկուէլէս ըսեր է նաեւ թէ այդ ժողովը անպատճառ հաշտութեան համար որոշում պիտի տայ, վասն զի ժողովուրդը այնպէս կը փափաքի։ Ամերիկեան զօրավարը դարձեալ մերժեր է Փիլիփփեանց պատգամաւորին առաջարկութիւնը, պահանջելով որ ապստամբները անպայման կերպով անձնատուր ըլլան։

—Լօութըն զօրավարը նորէն կարեւոր ճակատամարտ մը ունեցեր է, բայց հեռագրական թելերը աւրուած ըլլալով նոր տեղեկութիւն մը չկայ։

ՍԱՄՈԱ.—Շաբաթ օրը ծանուցինք թէ Մաթաաֆա ընդուներ է զինադուլը, սպասելով խառն յանձնաժողովին հասնելուն։ Ապիայէն ապրիլ 22 թուականով հեռագիր մը, որ այդ դէպքէն առաջ է, կ'ըսէ թէ Մաթաաֆայի կուսակիցները կղզիին ներսերը քաշուեր են՝ իրենց ծովեզերեայ գիւղերը քանդելէ ետքը։ Ապիայի մօտ կռիւներ տեղի ունեցեր են երկու կուսակցութեանց պատկանող բնիկներու միջեւ։

Ուրիշ հեռագիր մը որ զինադուլի ընդունուելուն նախընթաց պարագաներուն կը վերաբերի, կ'ըսէ թէ անգլիական և ամերիկեան կառավարութիւնները հրահանգ տուեր են Սամոայի իրենց ներկայացուցիչներուն՝ դադրեցնել թշնամութիւնները, ինչ որ կացութիւնը շատ կը դժուարացնէ, վասն զի պաշարներու գըլխաւոր մթերանոցները ապստամբներուն ձեռքը կը գտնուին։ Կը կարծուի թէ տեղական իշխանութիւնները չեն ըմբռներ կացութեան ծանրութիւնը։ Գերմանները ու ապստամբները արդէն ուրախութեան մէջ են և կ'ըսեն թէ յաղթանակ մը տարած են Անգլիական և Ամերիկեան զօրքերուն վրայ։ Կը վախցուի թէ ապստամբները եթէ հնազանդութիւն չյայտնեն, խնդիրը անլուծելի մնայ։ Զրոյց կայ թէ արեւելեան կողմէն եկող տասերեք շոգենաւեր զինեալ ապստամբներով Սրբիա կ'ուղղուին. բայց քաղաքին համար վտանգ մը չի տեսնուիր։

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ՍԻԱՄ.— Նիւ Եորք Հէրըլտ կը ծանուցանէ թէ Լուանկ-Բրապանկ նահանգը Սիամի կողմէ Ֆրանսայի տըրուած և այս վերջինն ալ թողած է Շանթապունը և չէզոք շրջանակը։ Կը յիշուի թէ 1893ին Սիամի մէջ պատահած դէպքերու հետեւանքով Ֆրանսական նաւաբաժին մը ցոյց մը ըրած էր նոյն իսկ Սիամի մայրաքաղաքին առջեւ։ Նոյն տարւոյն հոկտեմբերին դաշնադրութիւն մը կնքուած էր Ֆրանսայի ու Սիամի միջեւ, որով Ֆրանսա պիտի գրաւէր Շանթապունը, մինչեւ որ դաշնադրութեան տրամադրութիւնները գործադրուէին, և մանաւանդ մինչև որ պարպուէին Մէքոնկ գետին եզերքը գտնուած կարգ մը Սիամական կայաններ։ Նիւ Եորք Հէրըլտ կը յարէ թէ Լուանկ-Բրապանկի Ֆրանսայի թողուիլը արդիւնք է Սիամի Թագաւորին և Հնդկաչինի կուսակալ Պ. Տումէի տեսակցութեան։ Նաեւ թէ Սիամի հանրօգուտ շինութեանց և կրթական նախարարութիւնները Ֆրանսացիներու պիտի յանձնուին և թէ Պանքօքէն Սայկոն երկաթուղի մըն ալ պիտի շինուի։ Ֆրանսական լրագիրները կ'ըսեն թէ Ամերիկեան թերթին լուրը թէեւ պաշտօնապէս ստուգուած չէ, սակայն սխալ չէ, վասն զի իրենք ալ լուր առած են թէ Ֆրանսայի համար շահաւոր կարգադրութիւններ եղած են։

ՖԻՆԼԱՆՏԻԱ.— Նահանգային ժողովները որոշեր են սահմանադրական յանձնաժողովի մը յանձնել զինուորագրութեան նոր օրէնքը որ հաստատուած է Ցարին փետրուար 15 թուական հրամանագրին համաձայն։

ՄԱՐՇԱՆ ՀԱԶԱՐԱՊԵՏԸ.— Բարիզի քաղաքապետութեան Խորհուրդը որոշեր է հանդիսաւոր ընդունելութիւն մը ընել Մառշան հազարապետին և իր խումբին։

ՏՐԷՅՖԻՒՍԻ ԽՆԴԻՐԸ.— Տեղեկաբեր Պ. Պալլօ-Պօբրէ հինգշաբթի օրը վճռաբեկ ատեանի առաջին նախագահ Պ. Մազոյի պիտի յանձնէ իր տեղեկագիրը։

ԼԱՀԷՅԷՆ կը հեռագրեն թէ Հոլանտայի Երեսփ. Ժողովը 4ի դէմ 74 քուէով ընդուներ է ընդհանուր զինընկէցութեան դեսպանախորհուրդին ծախքին համար ուղուած վարկը։

ԵՐԿԱԹԷ ԴՈՒՌՆԵՐՈՒՆ ՏՈՒՐՔԸ.—Շաբաթ օրը ծանուցինք թէ Հունգարիոյ առեւտրական նախարար Պ. Հէկէտուս Երեսփ. Ժողովին մէջ յայտարարած էր որ ոչ ոք կը մերժէ Հունգարիոյ իրաւունքը՝ տուրք առնելու համար Դանուբի երկաթեայ դուռներէն անցնող նաւերէն։ Պ. Հէկէտուս այդ առթիւ ըսեր է թէ Հունգարիոյ այդ իրաւունքը դաշնադրութիւններով հաստատուած է. թէ Հունգարիա վարչական միջոցներով կը ջանայ զարգացնել միջազգային թրանսիթի առեւտուրը և թող չտալ որ ան վնասուի. թէ կառավարութիւնը պիտի պահպանէ Հունգարիոյ վեհապետական իրաւունքները և թէ պիտի գործադրէ անոր տնտեսական ու միջազգային պարտականութիւնները։ Երեսփ. Ժողովը ընդուներ է առեւտրական նախարարին այս պատասխանը։

ԼՈՆՏՈՆԷՆ կը հեռագրեն թէ Չինու արտաքին գործոց Խորհուրդը պատասխանելով Բէքինի անգլիական դեսպանատան գործակատարին զեկոյցին, որով գոհացում ուզած էր Քօու-Լունկի մէջ չինական զինուորներու կողմէ անգլիացիներու վրայ եղած յարձակումին համար, յայտարարեր է թէ այդ յարձակումը ընողները զինուորներ չեն, այլ գաղտնի Ընկերութեան անդամները և թէ դէպքը պատահած միջոցին կարելի չէր ամբոխը զսպել։

ՄԵՆԱՄԱՐՏ ՄԸ.— Երեքշաբթի օր Բէշթայի մէջ երկու երեսփոխաններ Պ. Պ. Օլէյ ու Մէսցլէնի մենամարտեր են Խորհրդարանին մէջ պատահած կռիւի մը հետեւանքով։ Պ. Մէսցլէնի թեթեւապէս վիրաւորուեր է։

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ.— Անգլիացի ճարտարագէտ մը պիտի առաջարկէ հելլէն կառավարութեան, Աթէնքի մէջ ընդարձակ ջրհեղձներ շինել՝ անձրեւի ջուրերը հաւաքելու համար։

—Կալլէսի իշխանուհին շաբաթ օրը Պիրէօնէն Անգլիա ուղեւորեցաւ Օզպըրն զրօսանաւով։

—Բեդերսպուրկի հելլենական գործակատարը հրահանգ ստացաւ վերստին ռուս կառավարութեան հետ բանակցել որպէս զի Կորնթոսի ջամիչներուն Ռուսիա մտնելու մասին պայմանադրութիւն մը կնքուի։

—Դատական պաշտօնեաներու ամսաթոշակներու յաւելումը վերջնապէս որոշուեցաւ։

Ներքին լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.—Ջաթալճա գաւառին Պէօյիւք Չէքմէճէ գաւառակին գայմագամ անուանուեցաւ Միւլքիէ վարժարանին նախկին շրջանաւարտ Ահմէտ Քեամիլ պէյ։

—Սանճէի աստիճան տրուեցաւ Սըվազի Հանրային Պարտքի վարչութեան տեսուչ Մէհմէտ պէյի։

—Ռումէլի Գազասկէրութեան աստիճան՝ Շէյխ-Իւլ-Իսլամի խորհրդական Տէվֆիք Ալի Րիզա էֆ.ի։

—Գ. կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ Ռոտոսթոյի Յունաց մետրապոլիտի փոխանորդ Տ. Նէքտէրիոսի։

ԿԱՅՍ. ՈՒՆԿՆԴՐՈՒԹԻՒՆ.—Ֆրանսական դեսպան Պ. Քոնսթան ուրբաթ օրը իրեն շնորհուած կայս. ունկնդրութեան միջոցին Վեհ. Սուլթանին ներկայացուց Տիկին Քոնսթանը, իր նախկին դիւանապետը՝ Պ. Բիսառ և Պոմպ պահականաւին հրամանատարը Պ. Քլարք։ Ն. Վեհափառութիւնը Գ. կարգի Օսմանիէ պատուանշան և Լիագամթի ոսկի շքադրամ շնորհեց Պ. Բիսառի և Գ. կարգի Մէճիտիէ՝ Պ. Քլարքի։

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ Եորկիոս Թագաւորին անուան տօնախմբութեանը առթիւ Վեհ. Սուլթանը շնորհաւորական հեռագիր մը ուղղեց Ն. Վեհափառութեան։

—Ուրբաթ օրը երբ Խարբիէէի արարողապետ Ղալիպ պէյ հելլենական դեսպանատունը գնաց շնորհաւորական այցելութեան, նուագածուներու խումբը Համիտիէ քայլերգը հնչեցուց և դեսպանատան շուրջը գտնուած բազմութիւնը «Զիթօ'» գոչեց Վեհ. Սուլթանին ի պատիւ։ Դեսպանատան շքասեղանին շուրջը դեսպան Մավրոկորտաթօ իշխանը բաժակ պարպեց Վեհ. Սուլթանին կենացը։

—Մավրոկորտաթօ իշխանը, Կ. Պոլսոյ հելլէն գաղթականութեան անունով, շնորհաւորական հեռագիր մը ուղղեց Եորկիոս Թագաւորին։

ՍԵՂԱՆ.—Վեհ. Սուլթանին փեսան, Ֆէրիտ փաշա, ուրբաթ օրը սեղան մը տուաւ Պալթա Լիմանի իր ապարանքին մէջ։ Ներկայ գտնուեցան հոլանտական դեսպանը, Ֆրանսական դեսպանատան գործակատարը, զինուորական կցորդը և ուրիշ հրաւիրեալներ։

ԱՆՏԻՈՔԻ ՊԱՏՐԻԱՐՔՈՒԹԻՒՆԸ.— Յունաց Պատրիարքարանի Սինօդը և խառն ժողովը շաբաթ օրը արտասովոր գումարում մը ունեցան և զբաղեցան Տ. Մէլէթիոսի Անտիոքի Պատրիարք ընտրութեան խնդրովը, զոր կայս. կառավարութիւնը չէ վաւերացուցած կանոնական թերութեան պատճառաւ։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ՍԵՐՊԻԱ.— Առասիկ մաքսային այն առժամեայ պայմանադրութիւնը որ կնքուեցաւ Թուրքիոյ և Սերպիոյ միջեւ.

Յօդուած Ա.—Օսմ. երկիրները ներածուած սերպիական բերքերը և արտադրութիւնները, Օսմ. երկիրներէ Սերպիա ներածուած բերքերը ու արտադրութիւնները, երկու երկիրներու փոխադարձ ներածութիւնները և արտածութիւնները, թրանսիթի ու մաքսային ամէն տեսակ տուրքերը և մաքսային գործողութիւնները՝ ամէնէն նպաստաւորեալ ազգերու համար կատարուած գործողութիւններուն պիտի ենթարկուին։ Օսմ. ծխախոտները այս տրամադրութեանց մէջ չեն և երբ Սերպիա արտածուին, օխային չորս ղրուշ, այսինքն իւրաքանչիւր հարիւր քիլոյէն 312 ուկես ղրուշ արտածման տուրք պիտի առնուի։ 28 յուլիս, 9 օգոստոս 1892 թուականին Սերպիոյ և Աւստրիոյ-Հունգարիոյ միջեւ կնքուած անասնաբուժական պայմանադրութեան վերջին բրոթոքոլին առաջին հատուածին համաձայն, օսմ. երկիրներէն Սերպիա և սերպիական հողէն թրանսիթով ուրիշ տեղեր ղրկուելիք անասունները վերոգրեալ տրամադրութեանց պիտի չենթարկուին, մինչեւ որ Թուրքիոյ և Սերպիոյ միջեւ անասնաբուժական պայմանադրութիւն մը կնքուի։—

Յօդ. Բ.—Սերպ կառավարութիւնը կը յայտարարէ թէ ներկայ պայմանադրութեան կցուած ցուցակին մէջ նշանակուած օսմ. բերքերէն և արտադրութիւններէն նոյն ցուցակին մէջ գրուած ներածման տուրքը պիտի առնէ, նաեւ այդ բերքերը և արտադրութիւնները պիտի օգտուին այն աւելի չափաւոր տուրքերէն որոնց ենթակայ են ուրիշ տէրութեանց համանման բերքերը ու արտադրութիւնները։

Յօդ. Գ.—Պայմանադիր երկու կողմերու մաքսային վարչութիւնները, ի հարկին հաստատելու համար թէ ապրանքները օսմ. երկիրներու կամ Սերպիոյ բերքերէն ու արտադրութիւններէն են, իրաւունք պիտի ունենան ապրանք ներածողը պարտաւորեցնել որ ապրանքը ներածուած երկրին մաքսատան ցոյց տայ կամ արտածուած տեղին մէկ դատաւորին ներկայութեանը պատրաստուած պաշտօնական յայտագիր մը, կամ արտածման վայրին մաքսատան մեծ պաշտօնեայէն վկայական մը և կամ ներածումը կատարուելիք երկրին՝ արտածման վայրը ունեցած հիւպատոսարանէն վկայական մը։

Յօդ. Դ.—Երկու պայմանադիր կողմերը յանձն կ'առնեն իրարու ի վնաս ըլլալիք մաքսանենգութիւնները թող չտալ. նոյնպէս օգտակար գործերու և կամ խարդախութիւն մը քննելու համար երկու կողմի մաքսատուններէն փոխադարձաբար պահանջուած տեղեկութիւնները հաղորդել ձեռնհաս վարչութիւններու միջոցաւ։

Յօդ. Ե.—Ներկայ պայմանադրութիւնը՝ վաւերացեալ օրինակները փոխանակուելուն պէս, իսկոյն գործադրութեան պիտի դրուի՝ մինչեւ 15/28 փետրուար 1900 տեւելու պայմանաւ։ Վաւերացեալ օրինակներու փոխանակութիւնը փութով պիտի կատարուի Կ. Պոլսոյ մէջ։

Կ. Պոլսոյ մէջ պատրաստուած է 1899, ապրիլ 19 մայիս 1ին։

Բրոթոքոլ.— Երկու կողման պատուիրակները այսօրուան թուականով պայմանադրութիւնը ստորագրելու ատեն սա պարագան ալ կը յայտնեն թէ ներկայ պայմանադրութեան Գ. յօդուածին մէջ նշանակուած արտածման վայրի վկայականները սյն ատեն պիտի պահանջուին երբ հարկ ըլլայ զանազանել սոյն պայմանադրութեան համաձայն մասնաւոր թոյլտուութեան արժանացող օսմ. կամ սերպ ապրանքները՝ ուրիշ տեղերու այն համանման ապրանքներէն որոնք աւելի նըւազ թոյլտուութիւններու ենթակայ են։

Ցուցակ.—Լէմոնի, նարինջի, կիտրոնի և նուռի իւրաքանչիւր հարիւր քիլոյէն 3 Ֆր. մաքս պիտի առնուի։ Խաղողէ և ուրիշ թարմ պտուղներէ՝ 3 Ֆր.։ Սեւ չամիչէ (Թիրա) 2 Ֆր.։ Կողովով եւ պարկով եկած չոր թուզերէ, չուանի վրայ անցուած թուզերէ (տիզի) և Աբարիոյ արմաւներէն՝ 3 Ֆր. Րազագը ու Սուլթանիէ չամիչներէն՝ 6 Ֆր.։ Նուշէ, կաղինէ և ուրիշ պտուղներէ՝ 10 Ֆր.։ Սուսամէ՝ 3 ու կէս Ֆր.։ Կարմիր պղպեղներէ՝ ծեծուած կամ չծեծուած՝ 20 Ֆր.։ Ձիրոզ և սկումրի ձուկէ՝ 4 Ֆր.։ Կանեփ և ուրիշ բուսային հիւսուածանիւթերէ (Սելանիկի ու Գոսովայի նահանգներէն եկած) մաքս պիտի չառնուի։ Տակառով, կողովով կամ պարկով եկած թարմ և աղած ձիթապտուղներէ՝ 4 Ֆր.։ Հէլվա և լոքում՝ 6 Ֆր.։ Նարինջի ու լէմոնի կեղեւներէ՝ 12 Ֆ.։ Մաստիքա և արաբական խէժ՝ 30 Ֆր.։

ԶԻՆԸՆԿԷՑՈՒԹԻՒՆԸ.— Ընդհանուր զինընկէցութեան դեսպանախորհուրդին օսմ. պատուիրակները չաբաթ օրը գումարում մը ունեցան Խարբիէէի մէջ և խորհրդակցութիւն կատարեցին։ Կայս. Իրատէ մը հրամայեց որ Մալիէն վճարէ անոնց ճամբու ծախքը ու թոշակները։ Պատուիրակները այսօր Լահէյ կ'ուղեւորին։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ Ֆէրտինանտ իշխանը դատ բացեր է իր աներոջը՝ Բարմի դուքսին դէմ, որովհետեւ Մարի Լուիզ իշխանուհիին մահէն ի վեր դուքսը չի վճարեր ամուսնութեան միջոցին որոշուած գումարը։ Բարմի դուքսն ալ որ Պօրիս իշխանին օրթոտոքս ծէսով մկրտուած ըլլալուն համար շատ սրտնեղած է, կը յայտարարէ թէ Ֆէրտինանտ իշխանն այդպէս վարուելով իր յանձնառութիւնը չէ գործադրած։ Դատը կը տեսնուի Ֆրանսական, պաւարական ու պուլկարական երեք դատարաններու առջեւ։

ՍԱՅԻՏ ՓԱՇԱ, Պետական Խորհուրդին նախագահը, բոլորովին ապաքինած ըլլալով, երէկ կայս. պալատ գնաց և հիւանդութեանը միջոցին իրեն նկատմամբ ցոյց տրուած կայս. գոհութեան համար երախտագիտութիւն մատոյց։ Սայիտ փաշա յետոյ Բ. Դուռը երթալով Ներկայ գտնուեցաւ Նախարարաց Խորհուրդին։

ԿԱԼՈՒԱԾԱԿԱՆ տուրքերու փոփոխման աղերսագիրները որոնք մարտէն մինչեւ սեպտեմբեր սիկրը կ'ընդունուէին վերջին որոշման մը համաձայն՝ մինչեւ հոկտեմբերի սիկրը պիտի ընդունուին։ Նաեւ տուրքի պաշտօնեաներուն կողմէ կալուածի և հողերու արժէքներուն յաւելման եւ զանազան տուրքի հաշիւներու և յետնեալ մասերու նկատմամբ տուրքերը տեղեկագիրներն ալ, որոնք մինչեւ սեպտեմբեր կ'ընդունուէին, մինչեւ փետրուարի վերջը պիտի ընդունուին։

ՔԱՐԱՓՆԵՐՈՒ Ընկերութիւնը Թէեւ Պոլսոյ կողմի քարափին վրայ, օտար ապրանքներու մաքսատան մօտ շտեմարաններ շինելու ձեռնարկած էր, սակայն մաքսային վերատեսչութիւնը վիճել տըւաւ։ Հիմակ ալ, կ'ըսէ Իգտամ, Չինիլի Իսկելեսիի մօտ շտեմարան կը շինէ։

ՆԵՐՔԻՆ ԱՐՀԵՍՏԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆԸ.— Իգտամ յիշելով Պուլկարիոյ մէջ գործադրուած այն օրէնքը թէ կառավարական բոլոր պաշտօնեաները և վարժարանի ուսանողները պաշտօնական օրերու և իրենց պաշտօնին կիրառման միջոցին պիտի զգենուն են ներքին արտադրութենէ զգեստ, զգուստ ու կօշիկ կրել և թէ անսաստողները 10 էն 60 Ֆր. տուգանքի կը դատապարտուին, օգտակար կը գտնէ որ այդ որոշումը հոս ալ գործադրուի։

ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ԲԱԶԱՐԻՆ յանձնաժողովը կը ծանուցանէ թէ եկեղեցիններու բաշխումը ապրիլ 27 ի երեքշաբթիէն մինչեւ մայիս 1 շաբաթ պիտի դադրի և նոյն օրը, շաբաթ, նորէն պիտի սկսի։

ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ Կարոլոս Թագաւորին անուան տօնախմբութեանը առթիւ, շաբաթ օրը, ռումանական դեսպանատունը և նաւերը դրօշներով զարդարուած էին։

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ Յունաց Պատրիարքական փոխանորդ Տ. Նէքտարիոս Արքեպիսկոպոս չորեքշաբթի օրը այցելութիւն տուաւ Սպարապետին։

Պ. ՆԷԼԻՏՈՎ, Կ. Պոլսոյ ռուսական նախորդ դեսպանը, յառաջիկայ չորեքշաբթի մայրաքաղաքս պիտի գայ։

ԲՈՒՐԳՈՒ ԳԻՆԸ ինկեր է եւրոպական հրապարակներուն մէջ։

ՇԱՔԱՐԻ ԳԻՆԸ նորէն բարձրացեր է։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ դեսպան Պ. Քոնսթան ուրբաթ օրը զբօսանքի պտոյտի համար Հայտար փաշա երթալու միջոցին շոգեմակոյկը երկու անգամ խրեցաւ, բայց Մախսուսէի շոգենաւերը օգնութեան փութալով ազատեցին զայն։

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻՈՅ Յունաց Պատրիարքը Տ. Սոփրոնիոս, որ ծանրապէս մը է վեր հիւանդ էր, ապաքիներ է։ Խտիվը զբօսանաւ մը յատկացուցեր է Ն. Սրբազնութեան՝ ուղեւորութիւն մը կատարելու համար։

ՀԱՆՔԱՅԻՆ Ջուրերու համար կանոնագիր մը պատրաստուած է որ բժշկական տեսակէտով կը քննուի առողջապահական ժողովին կողմէ։

ՄԱԽՍՈՒՍԷՆ.—Իգտամ կը պատմէ թէ Քուբա Լամպօ ընկերութիւնը ուզեր է իր մէկ շոգենաւը Մախսուսէի ծախել, բայց անգործածելի ըլլալուն համար չէ ընդունուեր։ Ընկերութիւնը, որպէս զի պարտաւորեցնէ Մախսուսէն այդ շոգենաւը գնելու, ուրիշ ընկերութեան մը հետ համախորհուրդ եղեր է Պարթին ու Ինճիպօլուի գիծերը շոգենաւեր ղրկելով մրցում կատարել Մախսուսէի դէմ։ Հելլենական ուրիշ երկու ընկերութիւններ ալ Պանտրմայի գիծին վրայ մրցում կը կատարեն Մախսուսէի դէմ։ Մախսուսէն, կ'ըսէ Իգտամ, որչափ ատեն որ շարունակէ իր արդի վիճակը, շատ մրցողներ պիտի ելլեն իրեն դէմ և իր շահերը մրցակիցներուն ձեռքը պիտի անցնին։ Նաւակայն կը յարէ Իգտամ, աշխատութիւնով կրնայ և աշխատութիւնն ալ պէտք է արդիւնքով ցոյց տալ։

ԾԽԱԽՈՏԻ ՌԷԺԻՆ.— Պ. Պ. Լինտաու, Ֆաւնէֆ ու Նօպլէ Ռէժիի կացութեանը վրայ տեղեկագիր մը պիտի տան շահակից դրամատէրներուն։

—Ռէժիի գործառնութեանց համար կազմուած յանձնաժողովը կեդրոնական վարչութենէն տեղեկագիր մը ուզած է՝ նահանգաց մէջ Ռէժիի պաշտօնեաներու և ծխախոտ մշակողներու յարաբերութեանց, մաքսանենգութեան դէմ ձեռք առնուած միջոցներուն և ծխախոտներու վաճառման վրայ։

—Ռէժիին Կ. Պոլսոյ տնօրէն Ասըմ պէյ ստէպ հիւանդանալուն պատճառաւ, առաջարկուեր է իրեն որ քանի մը հազար ոսկիի վարձատրութեամբ մը պաշտօնէ քաշուի, բայց Ասըմ պէյ չէ ընդուներ և վերջերս ամսաթոշակին վրայ յաւելում եղեր է։

ՅՈՅՆ ԿԱԹՈԼԻԿՆԵՐՈՒ նոր Պատրիարք Տ. Ճէրեճեանի որուն ընտրութիւնը վաւերացուած է կայս. կառավարութեան կողմէ, երէկ մայրաքաղաքս ժամանեց իր հետեւորդներով և ուղղակի կայս. պալատ երթալով երախտագիտութիւն մատոյց և

սենեկապետներու միջոցաւ արժանացաւ կայս. մեծարանքներու։

ՄԱՔՍԱՏՈՒՆՆԵՐԸ.—Կ. Պոլսոյ օտար դեսպանները զատ զատ թագրիրներ տըուած են Բ. Դրան։ Այդ թագրիրներուն մէջ նշանակուած է որ իրենց հպատակ վաճառականներու նկատմամբ առեւտրական գործառնութիւններու կանոնաւոր կերպով կատարուելուն համար միջոցներ ձեռք առնուին։ Նախ՝ թէ վաճառականները չկրնալով գիտնալ թէ ըստ օրինի մուտքը արտօնուած ապրանքներու տարբալուծումը և գրաւումը ի՛նչ հիմերու վրայ կը կատարուի, դժուարութեանց կը հանդիպին։ Արտաքին գործոց նախարարութիւնը այդ թագրիրները պաշտօնագրով մը ղրկած է Մեծ-Եպարքոսին։

ԱՆԳԼԻՈՅ Երեսփ. Ժողովին մէջ վերջերս հարցուեր է արտաքին գործոց խորհրդականին թէ Էրզրումի անգլիական փոխ-հիւպատոսը իր տեղեկագրին մէջ կարծիքներ յայտներ է Անատոլուի և Արեւելքի մէջ Անգլիոյ վաճառականութիւնը զարգացնելու համար, ուստի արտաքին գործոց նախարարութիւնը նկատողութեան առա՞ծ է այդ կարեւոր տեղեկագիրը։ Պ. Պրոտրիք պատասխաներ է թէ նոյն տեղեկագիրը բաշխուած է Անգլիոյ առեւտրական բոլոր սենեակներուն. թէ Անգլիոյ կառավարութեան համար հիմայ կանխահաս է յայտարարել թէ պիտի կրնայ օգնել նոյն տեղեկագրով առաջարկուած միջոցներուն իրականացման և թէ Անգլիոյ վաճառականները ու գործարանատէրերը եթէ հիւպատոսին ըսածները կ՚ընդունին, բրիտանական կառավարութիւնն ալ իր աջակցութիւնները պիտի չզլանայ։

ԽՃՈՒՂԻՆԵՐ.—Էրզրումէն մինչեւ Մալազկերտ գաւառակին սահմանագլուխը, և անկէ Արճէշի, Պարկիրիի ու Սէրայի ճամբով մինչեւ Հէքքեարի գաւառին կեդրոնը՝ Պաշգալէ խճուղի մը պիտի շինուի։

ՀՐԵԱՆԵՐԸ.—Իզմիրի Ահէնկ լրագիրը կը քննադատէ տեղւոյն հրեայ երիտասարդները որոնք գլուխնին գլխարկ դնելով եւրոպացիի հովեր առնել սկսած են և Թուրքերէն չգիտնալ կը կեղծեն։ Ահէնկ կը զարմանայ թէ ինչպէս կ՚ըլլայ որ ատոնք կը մոռնան թէ չորս հարիւր տարի առաջ, ծանօթ պարագաներուն մէջ երբ Սպանիայէն դուրս հանուեցան, միայն օսմ. կառավարութիւնն էր որ զիրենք ընդունեց և անկէ ի վեր կը վայելեն անոր հովանին։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ դեսպանը որ զբօսական պտոյտի համար Պոնիա գացած էր, երէկ իրիկուն մայրաքաղաքս դարձաւ։

ԽԱՐԲԵՐԴԷՆ քառորդ ժամ հեռուն ածուխի հանք մը գտնուած է որուն նըկատմամբ մօտերս քննութիւն պիտի կատարուի։ Ելած ածուխը շատ լաւ կը վառի եղեր։

ՊԱՂՏԱՏԻ մէջ Թրամուէյի գիծ մը շինելու համար Մէհմէտ ու Նուման էֆ.ներու տուած ծրագիրը Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան կողմէ քննուելէ ետքը մատուցուեր է Բ. Դրան։

ԲԷՐԹԱՅԻ արեւելեան լեզուներուն համալսարանէն երեսուն ուսանող քանի մը օրէն մայրաքաղաքս պիտի գան և մատենադարանները այցելելով արաբական հին գրութիւնները աչքէ պիտի անցընեն։

ԱՆՁՐԵՒՆԵՐ. — Վերջերս օգտակար անձրեւներ տեղացեր են Խարբերդի Նահանգին մէջ ու շրջակաները։

ՊՐՈՒՍԱՅԻ վանազան թաղերուն մէջ թիֆոն համաճարակի հանգամանք մը ստացած է։

ՅՈՅՆԵՐԸ ԵՒ ԿԱԹՈԼԻԿՆԵՐԸ. — Իգտամ կ՚իմանայ թէ Ատանայի մէջ յոյներու և կաթոլիկներու մէջ գժտութիւն մը կայ. պատճառն ալ սա է թէ կաթոլիկ կղերականներ չեն ուզեր իր ծնողացը յանձնել յոյն աղջիկ մը զոր իրենց վարժարանը ընդունած են և կաթոլիկ ընելու կ՚աշխատին։

ԱՂՔԱՏՈՒԹԻՒՆԸ.— Ղալաթիոյ Գափճաճի փողոցին մէջ Վանկէլ անուն գործաւորի մը կինը Մառի, աղքատութենէն յուսահատած, չաբաթ օրը կեանքին վերջ տալ ուզեց, ինքզինքը չուանով մը կախելով, սակայն շուտ իմացուելով ազատուեցաւ։

ԱՏՐՃԱՆԱԿԻ ԱՐԿԱԾՆԵՐԸ.—Իզմիրի մէջ Զատկի առթիւ ատրճանակ պարպելու սովորութիւնը քանի մը արկածներու պատճառ եղեր է։ Զատկի կիրակին երիտասարդ մը անզգոյշ կերպով ըճվոլվէր քաշեր և գնտակը զարնուեր է 12-13 տարեկան տղու մը գլխին։ Տղուն ճակտի ոսկորը ջախջախուեր և մահը անմիջական եղեր է։ Տասներեք հոգի ալ ատրճանակ պարպելու ատեն ձերբակալուեր են։

ՄԷՍԱԺԸՐԻԻ Քամպոճ շոգենաւը երբեքշաբթի գիշեր Սամսոնի առջեւ նաւ մը ընկղմեր է. մէջը գտնուողներուն ազատուած ըլլալուն վրայ լուր մը առնուած չէ։

ՈՃԻՐ ՄԸ.—Առջի գիշերը Պոլսոյ Եէնի Ճամիի ճեմլիկներուն Իպրահիմ մէջ անուն կառապան մը Իսմաիլ անուն 18 տարեկան տղու մը հետ կռուելով այս վերջինը դաշոյնով զարկաւ Իպրահիմը։ Իսմաիլ հետեւեալ առտուն ձերբակալուեցաւ։

ԹՐԱՄՈՒԷՅԻ ԱՐԿԱԾ.—Երէկ Օրթագիւղէն Պէշիկթաշ գացող Թրամուէյի կառքի մը տոմսավաճառը գետինը նետեց Բանայօթ անուն տասը տարեկան տղայ մը որ կառքին ետին կեցած էր։ Բանայօթ վար ինկաւ. նոյն միջոցին Թրամուէյի ուրիշ կառք մը հակառակ ուղղութեամբ գալու վրայ ըլլալով, տղան տակը մնաց ու վիրաւորուեցաւ։

ԱԶԱՏԱՐԱՐ ՀՐԷՈՒՇԻՆ.—Շաբաթ օրը Քեաղըտխանէի գետակին մէջ նաւակ մը շրջելով մէջը գտնուող վեց հոգի ջուրին մէջ ինկան։ Նոյն միջոցին եղերքը կեցող Ֆլոր անուն հրեայ աղջիկ մը գետակը նետուելով չորսը ազատեց։ Միւս երկուքն ալ Թահսին էֆ. անուն նաւային սպայի մը միջոցաւ ազատուեցան։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Գում-գաբուի դուրսի Ս. Ցաւութիւն եկեղեցւոյ Թաղ. Խորհուրդին հրաւէրով, Ս. Պատրիարք Հայրը երէկ առաւօտ հանդիսաւոր Պատարագ մատոյց յիշեալ եկեղեցւոյն մէջ ի ներկայութեան ժողովրդեան խուռն բազմութեան, և ընտիր քարոզ մը խօսեցաւ։ Ցաւարտ Պատարագին, պաշտօն կատարուեցաւ եկեղեցւոյն և վարժարանին հիմնադիր բարեյիշատակ Պէզճեան Ամիրայի հոգւոյն համար։ Ս. Պատրիարք Հայրը, որ շաբաթ իրիկուն քահանայական դասին ու Թաղ. Խորհուրդի անդամներուն կողմէ առաջնորդուած էր յիշեալ Թաղը, նախ և առաջ այցելեց վարժարանը և հայրական յորդորներ կարդաց աշակերտներուն որոնք երգեր երգեցին։

Ն. Սրբազնութիւնը երէկ իրիկուն Բերա, իր տունը դարձաւ ուր կը մնայ այսօր և կը պարապի վարչական աշխատութիւններով։

—Պատրիարքական Փոխանորդ Տ. Գաբրիէլ եպիսկոպոս երէկ առաւօտ Կէտիկ-Փաշայի եկեղեցւոյն մէջ ներկայ գըտնուեցաւ իր ձեռնադրած Տ. Մատթէոս քահանային անդրանիկ Պատարագին և քարոզ խօսեցաւ։

—Պատրիարքական Փոխանորդ Սրբազանը, ընկերակցութեամբ Պատրիարքարանի Ա. գործակատար Տիգրան էֆ. Տէր Ներսէսեանի, այսօր Ս. Պատրիարք Հօր կողմէ Հայ Հռոմէականաց Պատրիարքարանը կ՚երթայ ցաւակցական այցելութիւն տալու Տ. Ազարեան Պատրիարքին մահուան առթիւ։

—Սղերդէն կը գրեն մեզ թէ ապրիլ 3, կիրակի իրիկուն, առաջն. տեղապահ Տ. Փառէն վարդապետ այնտեղ հասնելով, ուղղակի եկեղեցի գացեր, աղօթեր և օրհներ է ժողովուրդը որ խմբուած էր հոն։ Առաջնորդարանի շէնքը հին ու անյարմար ըլլալով, Տ. Փառէն Վ. առաջնորդուեր է յատկապէս վարձուած տուն մը ուր հանգստացեր է նոյն գիշերը։ Ցաջորդ առաւօտուն ժամերգութեանց ներկայ գտնուելով, քարոզ խօսեր է։ Նոյն օրը, երկուշաբթի, քաղքին ծանօթ ազգայիններուն և ուրիշ քրիստոնեայ հասարակութեանց հոգեւոր ներկայացուցիչներուն բարի գալուստի այցելութիւններն ընդունելէ ետքը, այցելութիւն տուեր է կառավարչին և ուրիշ պաշտօնատարներու։ Երեքշաբթի, այցելեր է ազգ. դըպրոցը։ «Ապրիլ 7ին, կ՚աւելցնէ մեր թըղթակիցը, Պոլսոյ Թղթաբերը բերաւ առաջն. տեղապահին պաշտօնը հաստատող Պէրաթը ինչպէս նաեւ Պատրիարքական օրհնամիր կոնդակը. նոյնպէս, ժամանակին ազգ. թերթերուն ծանուցած 30 ոսկւոյ նպաստի դրամը որ վիճակիս բազմաթիւ կարօտեալներուն Զատկի նուէրի մը—մէյմէկ կարմիր հաւկիթ—հազիւ պիտի բաւէ։ Բայց դարձեալ ապրի՛ն ազնիւ բարերարները»։

—Ատաբազարի մեր թղթակիցը կը գրէ մեզ ապրիլ 26 թուականով.

«Երէկ, կիրակի, տեղւոյս Աւետարանական Հայոց ժողովարանին մէջ կատարուեցաւ պատուելի Ցովսէփ Ա. Ճէճիզեանի երեց ձեռնադրուելուն հանդէսը։ Պատուելին Էտինպուրկի համալսարանը կրթութիւն ստացած է և իբր տեղւոյս բողոքականներու հովիւ՝ իր հօրը յաջորդած։

«—Ս. Հրեշտակապետ Թաղին երկսեռ վարժարաններուն տեսուչը՝ որուն պաշտօնավարութիւնը բողոքներու տեղի տըւած էր, հրաժարեցաւ վերջապէս ու միտք ունի ուրիշ տեղ մը պաշտօնավարելու։ Օրուան Թաղականութեան վրայ՝ հիմայ նոր տեսուչ մը ընտրելու հարկը ծանրացած է. փափաքելի է որ իր պաշտօնին գիտակից ու մանաւանդ անով միայն զբաղող մէկը ըլլայ նորը։»

—Քղիէն պատահական թղթակից մը մեզի կը հաղորդէ թէ այդ վիճակին վանքերը անխնամ կը մնան ու մանաւանդ կրթական գործին բնաւ հոգ չի տարուիր։ Նամակագիրը՝ Քղիի արդի առաջնորդին վրայ կը ծանրացնէ բոլոր պատասխանատուութիւնները. այդ կարծիքը մեզի յայտնուած է նաեւ ուրիշ նամակագիրներու կողմէ ալ, որոնք կը յայտնեն թէ Քղիի հիմակուան առաջնորդը անկարող է իր պաշտօնին բոլոր պահանջները լիովին գոհացնելու։ Ժողովուրդը մտաւորական սնունդի պէտք ունի, քարոզ լսել կ՚ուզէ. առաջնորդը այս մասին հոգ չի տանիր ու երկու բառ չի կրնար քով քովի բերել, Բոլոր ասոնց համար տեղւոյն հայ հասարակութիւնը նախապէս հանրագրութիւն մը ղրկած էր Ազգ. Պատրիարքարան. նոյն մօզ երկրորդ հանրագիր մըն ալ պատրաստուելու վրայ է եղեր, որ սակայն աւելորդ յոգնութիւն մըն է, քանի որ Քղեցիները ունեցան արդէն իրենց առաջ. տեղապահը՝ Տ. Վահրիճ վարդապետ որ Վանէ հոն պիտի ուղեւորի մօտերս։

—Մուշի Ս. Առաքելոց վանքին վանահայր Տ. Յովհաննէս Վ. Մուրատեանէ ստացանք հետեւեալ նամակը.

«Մարտ 15ին Պոլսոյ ազգ. թերթերէն ոմանց մէջ կարդացինք պատճէնը Ս. Պատրիարք Հօր ուղղուած հեռագրի մը մեր ստորագրութեամբ, թէ Մշոյ առաջնորդական փոխանորդ Վարդան Վ. զըրպարտութիւններ ըրած է Ս. Յովհաննու վանքէն միաբան Մկրտիչ վարդապետի ինչ ինչ զեղծմանց համար։ Կը խնդրեմ ձեր արդարասէր խմբագրութենէն հրատարակել որ երբեք ես տեղեկութիւն չունիմ այդ կեղծ ստորագրութեամբ հեռագրին տրուելէն, ինչպէս որ Ս. Պատրիարք Հօր ալ տեղեկութիւն տալով՝ քննութիւն խնդրած եմ։»

Հեռագիր

ՀՐԱԺԱՐԱԿԱՆ Պ. ՏԸ ՖՌԷՍԻՆԷԻ

ԲԱՐԻԶ, 6 Մայիս.— Ֆրանսայի պատերազմական նախարար Պ. տը Ֆռէսինէ երէկ, Երեսփ. Ժողովին մէջ, ծայրագոյն ձախակողմի աղմկալից ընդմիջումներուն հետեւանքով, չկրցաւ պատասխանել եղած հարցապնդումի մը՝ բազմարուեստեան վարժարանին մէջ բրոֆեսէօր Տիւռուիի դասախօսութեանց դադրեցուցուելուն դէմ։ Այսօր գրոյց կայ թէ պատերազմական նախարարը պիտի հրաժարի, սակայն այս լուրը հաստատուած չէ։

—Նախարարներ և քաղաքական ուրիշ անձնաւորութիւններ աշխատեցան ետ կեցընել պատերազմական նախարարը՝ հրաժարելու գաղափարէն, բայց Պ. տը Ֆռէսինէ դիտել տուաւ թէ իր ծերութիւնը և վերջին ամիսներու յոգնութիւնները չեն ներեր իրեն պաշտօնը շարունակել։

—Պ. տը Ֆռէսինէ հրաժարեցաւ։ Հանրօգուտ շինութեանց նախարար Պ. Քրանց պատերազմական նախարար անուանուեցաւ։ Պ. Քրանցի յաջորդեց ծերակուտական Պ. Մոնէպթիէ։

—Պատերազմական նոր նախարար Պ. Քրանց խորհրդարանական շրջանակներուն մէջ յայտարարեց բարեկամի մը թէ Տըրէյֆիւսի գործէն տեղեկութիւն չունի և ժամանակ ունեցած չէ անով զբաղելու։ Պ. Քրանց այնպէս կը նկատէ թէ պէտք է սպասել վճռաբեկ Ատեանի վճռին։ Պ. Քրանց որոշած է ո եւ է պատասխանատուութեան դէմ չընկրկիլ և թէ վճռին հետեւեալ օրն իսկ պիտի կրնայ իր պարտքը կատարել։ Ցայտնի է թէ Պ. Քրանց իրեն աշխատակից պիտի չաւնէ՝ Տրէյֆիւսի գործին մասնակցութիւն ունեցող սպաները։

ԲԱՐԻԶ, 6 մայիս.— Անգլեւֆրանսական համաձայնութիւնը քննելու պաշտօն ունեցող յանձնաժողովին մէջ արտաքին գործոց նախարար Պ. Տէլքասէ յայտարարեց թէ գլխաւոր կէտերուն համար բաղձացուած արդիւնքը ձեռք բերած է, թէ Ֆրանսա իր բոլոր ստացուածքը մէկտեղ հաւաքած է, թէ ձեռք անցուցած է Քանէմը, Պարկիրմէն և Վատայը և թէ Ֆրանսայի ու Անգլիոյ վէճերը կարգադրուած են՝ առանց զոհողութիւն մը ընելու կենսական շահերու համար։

— Անգլեւֆրանսական համաձայնութեան վերաբերող Դեղին Տետրակը Խորհրդարանի անդամներուն բաժնուեցաւ։

—Տրէյֆիւսի գործին տեղեկաբեր Պ. Պալլօ-Պօբրէ ծանոյց թէ իր տեղեկագիրը մայիս 10 ին (չորեքշաբթի) պիտի կրնայ ներկայացնել։ Վճիռը մայիս 25 ին պիտի կրնայ արձակուիլ։

ԼՈՆՏՈՆ.— Օտէսայէն կը հեռագրեն Ռուեթէրի թէ Նիքոլայէվի մէջ քանի մը օր շարունակ հակահրէական ծանր անկարգութիւններ տեղի ունեցեր են։ Քանի մը հոգի մեռեր են։

—Լորտ Ռոզպէրի երէկ ճառ մը խօսեցաւ Լոնտոնի ազատականներու ակումբին մէջ և յայտարարեց թէ վերստին քաղաքական գործօն կեանքի պիտի չսկսի։

—Անգլիոյ Գաղթային Նախարարութիւնը կը հերքէ այն լուրը թէ Անգլիոյ կառավարութիւնը ազդու ծանուցագիր մը ուղղած ըլլայ Թրանսվալի կառավարութեան, պահանջելով որ յարգէ իր յանձնառութիւնները թագուհիին հանդէպ։

—Թրանսվալի կացութիւնը զգալի կերպով ծանրացաւ։ Անգլիոյ կառավարութիւնը որոշեց ազդու կերպով միջամտել։

ՀՌՈՄ.—Հրաժարեալ դահլիճին նախագահ Բէլլու զօրավարին յանձնուեցաւ նոր նախարարութեան կազմութիւնը։ Պ. Վիսքոնթի-Վէնոսթա հոս հասնելով թագաւորին ներկայացաւ։ Խորհրդարանին լուծումը հաւանական կը նկատուի։

—Բէլլու զօրավարին և Պ. Սոննինոյի միջեւ համաձայնութիւն գոյացաւ՝ Շամմունի գրաւման խնդրին, Պ. Վաքէլլի ելմտական ծրագիրներուն փոփոխմանը և նոյեմբերին կատարուելիք երեսփոխանական ընտրութիւններուն համար։

ՄԱՏՐԻՏ.—Սպանիոյ պատերազմական նախարարին և Մարթէնէզ-Քամբոս մարէշալին միջեւ ծանր անհամաձայնութիւններ կան։

ՋԷԹԻՆԷ.—Գահաժառանգ Տանիլօ իշխանը երէկ հոս հասաւ և պաշտօնապէս ընդունուեցաւ. համակրական ցոյցեր եղան։

ՔԷՕԼՆ.—Ֆիլիպ Քրեմէնձ կարդինալը, արքեպիսկոպոս Քէօլնի, մեռաւ։ Ծնած էր 1819 դեկտեմբեր 1ին և կարդինալ եղած էր 1893 յունուար 16ին։

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ԲԱՐԻԶ, 7 մայիս.— Հանրապետական լրագիրները նպաստաւոր ընդունելութիւն մը կ՚ընեն Պ. Քրանցի պատերազմական նախարար Մոնէպթիէի ալ հանրօգուտ շինութեանց նախարար անուանելուն։ Այդ լրագիրները կ՚ըսեն թէ Սպայակոյտին հետ բնաւ յարաբերութիւն չունեցող և Տրէյֆիւսի գործին չմասնակցող անձնաւորութեան մը պատերազմական նախարար անուանուիլը ցոյց կուտայ թէ կառավարութիւնը ո և է պատասխանատուութեան դէմ պիտի չընկրկի։

ՀՌՈՄ.— Վերջին լուրերու նայելով Բէլլու-Սոննինոյի նախարարութիւնը կարելի է կազմուած նկատել։ Կ՚ըսուի թէ Պ. Վիսքոնթի-Վէնոսթա արտաքին գործոց նախարար պիտի ըլլայ։ Նոր դահլիճը մայիս 12ին (ուրբաթ) պիտի ծանուցանէ Խորհրդարանին թէ Շամմունի գրաւումը կատարուած իրողութիւն մըն է։ Եթէ Խորհրդարանը լուծուի, ընտրութիւնները նոյեմբերին պիտի կատարուին։

ԼՈՆՏՈՆ.— Անգլիոյ գաղթային նախարար Պ. Չէմպըրլէն նորէն պաշտօնապէս հերքել կուտայ Թրանսվալի կառավարութեան վերջնագիր ուղղուած ըլլալու լուրը։ Անգլիոյ կառավարութիւնը կը յուսայ թէ գոհացում պիտի տրուի Թրանսվալի անգլիական հպատակաց պահանջումներուն։

ՄԱՏՐԻՏ.—Պ. Քասթէլլար, իբր հանրապետական-ազատական բարեկամներուն թելադրութեամբը, ծանոյց թէ որոշած է քաղաքական գործօն կեանքի մէջ մտնել։

ԲԱՐԻԶ.— Պ. Ժօրժ Պէռի երեսփ. ժողովին մէջ հարցապնդում պիտի ընէ՝ Պ. տը Ֆռէսինէի պատերազմական նախարարութենէ հրաժարելուն պատճառներուն վրայ։

ՅՈՒՂԱՐԿԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ
Տ. ԱԶԱՐԵԱՆ ՊԱՏՐԻԱՐՔԻՆ

Երէկ առաւօտ, Բերայի շիտակ ճամբուն վրայ և մասնաւորապէս Սաքըզ-Աղաճի կողմը արտասովոր ոգեւորութիւն մը կը տիրէր Տ. Ազարեան Պատրիարքին յուղարկաւորութեան առթիւ, որ կատարուեցաւ հանդիսաւոր կերպով։ Հայ Հռոմէական կղերէն զատ, որ ներկայ էր ամբողջովին, Ս. Աստուածածին եկեղեցին փութացած էր Հայ Հռոմէական հասարակութիւնը ստուար բազմութեամբ որուն մեծագոյն մասը հարկադրուեցաւ դուրսը սպասել։ Եկեղեցւոյ արտաքին դրան առջեւ կեցած էին թաղապետական և ոստիկանական պաշտօնեաներ՝ Պատրիարքարանի բարապաններուն հետ՝ մասնաւոր հրաւիրեալներու և պաշտօնական անձերու միայն թոյլ տալով ներս մտնել։ Տաճարին պատերը ծածկուած էին համակ սեւերով և վերնատան ճակատը դրուած էր հանգուցեալին պատկերը՝ սեւ ու սպիտակ շղարշներու մէջ առնուած։ Տ. Ազարեան Պատրիարքին մարմինը՝ կէս նստած դիրքով՝ դրուած էր տաճարին մէջտեղ, մահարձի մը վրայ, եկեղեցական զգեստներով։

Արարողութիւնը սկսաւ ժամ 1 1/2ին Զայնաւոր Պատարագով զոր մատոյց Պատր. Տեղապահ Տ. Աւետիս արքեպիսկոպոս Արփիարեան։ Դասին մէջ կեցած էին Պրուսայի և Մուշի Հայ Հռոմէական առաջնորդները՝ Ծնտոյեան և Ճամճեան Գերապայծառները, ինչպէս նաեւ Իզմիրի Հայ Հռոմէականաց առաջնորդ Հ. Նիկողայոս Վ. Աւգերեան, մայրաքաղաքս գտնուող ուրիշ առաջնորդ վարդապետներ, Անտոնեան միաբանութեան մեծաւոր Հ. Ռափայէլ Միասէրեան, Մխիթարեան կրկին միաբանութեանց ներկայացուցիչները, և այլն։ Դասին ետեւը, ձախակողմը կեցած էին Յունաց Պատր. Փոխանորդը, Պուլկարաց էկզարքին փոխանորդը, Բողոքական Հայոց ազգապետ Ցակոբ էֆ. Պօյաճեան, Հրէից Րաբունապետին կողմէ երկու խախամներ, Յոյն Կաթոլիկ, Ասորի և ուրիշ օտար եկեղեցականներ ու Լատին միաբանութեանց ներկայացուցիչներ. իսկ աջակողմը կեցած էին Հայ Հռոմէական հասարակութեան երեւելիները ինչպէս նաեւ մեր ազգայիններէն ծանօթ աշխարհականներ։ Պատարագին աւարտումէն ետքը, Տ. Ներսէս եպիսկ. Ծնտոյեան ամպիոնը ելլելով, գրաւոր դամբանական մը խօսեցաւ որ հանգուցեալին կենսագրութիւնն էր, անոր կեանքին և Հայ Հռոմէական հասարակութեան գործերուն համար տուած ջանքերուն ներբողականը։ Ցետոյ, թափոր կազմուելով, մարմինը դուրս հանուեցաւ եկեղեցիէն։ Այդ միջոցին, Բերայի բոլոր Հայ Հռոմէական եկեղեցիներուն զանգակները կը զարնուէին, և Սաքըզ-Աղաճէն մինչեւ Ոսկեբերանի փողոցը հետաքրքիրներու անհագին բազմութիւն մը լեցուած էր, մանաւանդ Շիտակ ճամբուն երկու կողմը։ Թափօրին առջեւէն կ՚երթային թաղապետական պաշտօնատարներ ու ոստիկաններ, յետոյ Աննրատ Ցղութեան մայրապետանոցի աշակերտուհիները, Ս. Լուսաւորչեան և Բանկալթիի ու Գատըգիւղի Մխիթարեան վարժարաններուն աշակերտները, դպիրներ և վարդապետներ։ Ասոնցմէ ետքը կու գար գահաւորակաձեւ դագաղը զոր տասը վարդապետներ իրենց ուսերուն վրայ կը կրէին և որուն առջեւէն բարձի մը վրայ կը տանէին Տ. Ազարեան Պատրիարքին պատուանշանները։ Դագաղին ծոպերը բռնած էին Հայ Հռոմէական Պատրիարքարանի վարչական ժողովին եկեղեցական ու աշխարհական անդամները։ Թափօրին կը նախագահէր Պատր. Տեղապահը։ Նախապէս որոշուած հինգ տեղերը աւետարան կարդացուեցաւ։ Թաղման կարգը կատարուեցաւ Ս. Ցովհան Ոսկեբերան եկեղեցիին մէջ ուր դրուեցաւ դագաղը մահարձի մը վրայ։ Պապական Նուիրակ Մոնսինեօռ Պոնէթթի ներկայ էր եկեղեցական զգեստներով։

Նախապէս եղած կարգադրութեան համաձայն, պետական ներկայացուցիչները ու դեսպանական մարմինը կը սպասէին Ոսկեբերան եկեղեցւոյն մէջ։ Կայս. սպարապետ կողմէ ղրկուած էր Բերայի կառավարիչ Վսեմ. Էնվէր պէյ որուն կընկերանար Բերայի զինուորական հրամանատար Ֆայիգ փաշա. հոն էին նաեւ կայս. անձնական Գանձուն նախարար Վսեմ. Ցովհաննէս էֆէնտի Սագըզ, Թէվֆիք Եավէր փաշա, Մեծ-Եպարքոսին թարգման Խայրէտտին պէյ, Արտաքին գործոց նախարարութեան թարգման Սաատէտտին պէյ, արտաքին և ներքին գործոց նախարարներուն փեսաները, կրօնական գործոց տեսուչի օգնական Սէրվէթ պէյ, Շիրքէթի Խայրիէյի տնօրէն Վէհպի պէյ, ֆրանսական, անգլիական, աւստրիական, իտալական ու ամերիկեան դեսպանները՝ իրենց թարգմաններով, ռուսական դեսպանատան գործակատարը, գերմանական դեսպանատան կողմէ երկու թարգման, սեղանաւորական հաստատութեանց տնօրէններ, պետական հայ և հայ հռոմէական պաշտօնատարներ։

Արարողութեանց աւարտումէն ետքը, պետական ներկայացուցիչները, դեսպանական մարմինը և բոլոր ծանօթ անձնաւորութիւնները Ս. Ցովհան Ոսկեբերան եկեղեցւոյ Թաղ. Խորհրդարանի սրահը ելլելով ցաւակցութիւն յայտնեցին Պատր. Տեղապահ Տ. Աւետիս արքեպիսկ. Արփիարեանի և Ազարեան ընտանիքին ներկայացուցիչ Պետրոս էֆ. Ազարեանի։

Ցետոյ, հանգուցեալ Պատրիարքին մարմինը՝ անագապղինձ դագաղի մը մէջ ամփոփուած՝ քառաձի կառքով մը և առանց հանդէսի փոխադրուեցաւ Ս. Աստուածածին եկեղեցին ուր պիտի ամփոփուի յատուկ դամբարանի մը մէջ։ Մեռելակառքին ետեւէն կ՚երթային հետիոտն Տեղապահը և Հայ Հռոմէական բոլոր եկեղեցականները։

Կ. ՊՈԼՍՈՅ
ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ

ԱՐՄՏԻՔ.—Ցորեն.—Վերջացող շաբթուան մէջ հասաւ 10000 քիլէ կակուղ ցորեն Վառնայէն, 5000՝ Զակրայէն և 3000 Պալչիկէն։ Կարծր ցորենէն հասաւ 12,000 օխա և ծախուեցաւ օխան 40-41 փր.ի։ Հաճար.—Վաճառում չի կայ։ Եգիպտացորեն.—Հրապարակը ոգեւորուած է. 500 պարկ ծախուեցաւ Վառնայի տեսակէն, օխն 23 1/2 24 փարայի։ Գարի.—15,000 քիլէ ծախուեցաւ Դանուբի տեսակէն, քիլէն 11 1/2—11 3/4 ղրշ.ի։ Վարսակ.—Վաճառում չկայ։ Թռչնակեր. — Վաճառում չկայ։ Սուսամ.—200 պարկ ծախուեցաւ Սերոպայի համար, օխան 93—94 փր.ի։ Լուբիա.—200 պարկ ծախուեցաւ Քոսթանճայի տեսակէն, պարկը 86 ղրուշի։

ԱԼԻՒՐ. — 2000 պարկ հասաւ Օտեսայի տեսակէն, պարկը 80—106 ղրշ.ի, 1000 պարկ Վառնայի տեսակէն, պարկը 74 ղրշ.ի, և 500 պարկ Պրայիլայէն, պարկը 81-89 ղրշ.ի։

ԳԱՂԹԱԲԵՐՔ.—Շաքար.—Թրիէսթէէն հասաւ 4800 պարկ և Ռուսիայէն 400 պարկ։ Ծախուեցաւ 4800 պարկ Թրիէսթէի տեսակէն, կենդինարը 86-90 ղրշ.ի և 400 պարկ ռուսական, կենդինարը 88 ղրշ.ի։ Խահուէ.—2550 պարկ ծախուեցաւ 100 օխան 4.60էն 5.80 օսմ. ոսկիի։ Բրինձ.—1100 պարկ եգիպտական հասաւ, պարկը 78-81 ղրշ ի, և 7950 պարկ ռանկունի, պարկը 104 ղրշ.ի։ Պղպեղ.—Ժամանում և վաճառում չի կայ։ Սիպերիական կարագ.—Թականրօքի տեսակին վրայ քիչ մը գործ եղաւ օխան 12 ղուրուշէն։ Մոմ.—Ոչ հասաւ և ոչ ալ ծախուեցաւ։ Քարիւղ.—Թրանսիթի ընթացիկ գործառնութիւններ սնտուկը 18 1/2 ղրշ.էն։ Ռուսականին սնտուկը 22 1/2 և ռումանականինը 22 1/2 ղրշ. ոսկեգրամ կ՚արժէ մեր հրապարակին վրայ։

ԱՖԼԻՔՈՆ.—Շաբթուան մէջ հասան 24 տակառ հունգարական, 40-41 օխան մէկ օսմ. ոսկիի և 15 տակառ ռումանական 41-41 1/2 օխան մէկ օսմ. ոսկիի։

ՀԱՆՔԱՅՈՒԽ.—Կարեւոր գործառնութիւններ։ Քարտիֆին թօնօն կարժէ 21-22 շիլին և Նիւքասլինը 20 շիլին։

ՄԱՆԻՖԱԹՈՒՐԱ.— Անկարեւոր գործառնութիւններ։

ԱՐՏԱԾՈՒԵԼԻՔ ՆԻՒԹԵՐ.—Թիֆթիկ.—300 հակ ծախուեցաւ օխան 16-23 ղրշ.ի։ Բուրդ.—Անկարեւոր գործառնութիւններ։ Բամպակ.—47,000 օխա ծախուեցաւ Ատանայի տեսակէն, օխան 3 1/2 ղրշ.ի։ Մեղր.—Անկարեւոր գործառնութիւններ, գիները բարձրանալու հակամէտ են։ Կապերս.—Այս և այլ տեսակներէ ծախուեցան 2,000 օսմ. ոսկիի արժողութեամբ. —Դեղին մեղրամոմ.— Վաճառում չկայ։ Ճեհրի.—Անկարեւոր գործառնութիւններ։ Գիստոր.—Վաճառում չի կայ. հրապարակը հաստատուն է. Մուսուլի սեւին օխան 7-7 1/2 ղրշ. կ՚արժէ, ճերմակինը 8-8 1/2։ Մորթ.—Վաճառում չի կայ։ Ընկոյզ.—Անկարեւոր գործառնութիւններ։ Կաղին։—Վաճառում չի կայ գիները կը բարձրանան, որովհետեւ հունձքը գէշ է կ՚ըսուի։ Պստղ.— Հրապարակին վրայ գրեթէ գործ չեղաւ։ Աֆիոն.—2 սնտուկ ծախուեցաւ դէզօրէի տեսակէն, օխան 112 ղրշ.ի։

Եթէ կուզէք
ԱՌՈՂՋ ՈՒ ԵՐԿԱՐ ԱՊՐԻԼ
Կարդացէ՛ք
ՏՈՔԹ. Ն. ՏԱՂԱՒԱՐԵԱՆԻ
ԱՌՈՂՋԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Ֆրանսացի ճարտար ջութակահար Պ. Հանրի Մարթօ իր վերջին նուագահանդէսը պիտի տայ վաղը գիշեր Իւնիոն Ֆրանսէզի սրահին մէջ, մասնակցութեամբ Օր. Ծաղիկեանի։

* * *

Բերայի Սիռքը իր վերջին ներկայացումը կու տայ այս գիշեր ի նպաստ խումբին տնօրէն Պ. Ռօքա Ռամիրէզի։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ո.	25	26 1/2
Ամէնէն բարձր գին	»	25	28
Ամէնէն վար գին	»	25	26
Ռումէլիի երկթ. գօգ.	Ֆր.	131	25
Ամէնէն բարձր գին	»	131	87
Ամէնէն վար գին	»	131	25

ԲԱՑՈՒՄ 26 Ապրիլ

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Գ.	Թ. Կ.	25	27
Ռումէլիի երկաթուղի	Ֆր.	131	37
Օսմանիյէ		418	—
Ռէժի		294	—
Օսմ. Պանքա		13	—
Քրէտի Ժէնէրալ Օթօմ.		6	20
Երկրագործական Պանքա		7	—
Մօս. Օթ. Շանժ է Վալէօռ.	Ա. Ո.	5	—
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	35
Թրամուէյ բաժնեթ.		630	—
» ժուիսանս		200	—
» պարտաթ.	Ֆր.	502	—
Տէրքոսի ջուրի ընկ.	»	295	—
Քարափ Կ. Պոլսոյ	»	496	—

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	12
Անգլիական ոսկի	»	109	39
Բոլ էմբէրիալ	»	90	15
Քրիմիջ	»	51	04
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	05
Մէթալիք	»	86	20
Բուպլի թղթադրամ	Օ. Ո.	8	55

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՆԵՐ
ԼՈՆՏՈՆ, 6 Մայիս

Օսմ. Քոնս. Սէրի Ա.	Ա. Ո.	—	—
» » » Բ.	»	48	25
» » » Գ.	»	27	30
Դ.) բաց.	»	23	—
) գոց.	»	23	12
Փոխառութիւն Գասապա	»	84	—
Օսմ. 3 1/2 %	»	79	—
Օսմ. Կայս. Պանքա	»	13	93
Այտընի երկաթուղի	»	12	
Եգիպտական Միացեալ	»	107	25
Անգլ. Քոնսոլիտէ		110	31
Հելլենական 5 %	»	44	—
Մոնոբոլ հելլենական 4 %	»	51	—
Ռանթ » 4 %	»	36	50
Թուրք. փոխառ. 6 % 1888	»	95	—
» Նոր » 6 % 1892	»	91	—
Փոխան. Բարիզի վրայ	»	25	30
Դրամագլխ	»	8	—

ՍՊՈՒՆԻ ՄՕՒՐԻ ՁԿԱՆ ՕՇԱՐԱԿ
Կ. Պոլիս, 15 սեպտ. 18..
Պարոնայք Սքօթ և Պօուն,
Ցարմէ հետէ սկսած եմ գործածել ձեր Օշարան կլարակէ, միշտ լաւ արդիւնքներ ունեցայ մանաւանդ խուլային և տկարութեան հիւանդութեանց քանի մը դէպքերու մէջ։
Իմ կարծիքս է թէ այս հանգոյ և յաջող պատրաստութիւնը միշտ նախամեծար համարուելու Մօրիւ ձկան իւղէն և կը յանձնարարեմ զայն։
ՏՐ Ա. ԱՆՏՐԷԱՏԷՍ
Նախկին ռահիս Օսմանեան բանակին

ԻԼԱՆ

ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱԻ ՇԱՀԱՆԷ

Խազինէի Խասսաի Շահանէճէ միւպաեա օլունաճագ Հալէպ եաղընըն մահը հալը րումինին եիրմի ալթընճը բազար իրթեսի կիւնի զարարը գաթիսի վիրիլէճէկիետէն՝ իծայա թալիպ օլանլարըն Խազինէի միւշարիլէյհայա կէլմէլէրի իլան օլունուր։

Ֆի 22 Նիսան սէնէ 315 3—3

ԻԼԱՆ
(Բօսթա վէ Թէլէկրաֆ Նէզարէթի)

Իքի միլիմէթրալըգ թիմուր թէլ պէհէր իւզ քիլօսը 33 ֆր. տէօրթ միլիմէթրալըգ թիմուր թէլ 29, պէշ միլիմէթրալըգ թիմուր թէլ 28, թիմուրլը պէօյիւք իզօլաթէօր պէհէր ատէտի 1.10, թիմուրսըզ պէօյիւք իզօլաթէօր 58 սանթ., թիմուրլը օրթա իզօլաթէօր 89, թիմուրսըզ օրթա իզէլաթէօր 54, տանէէլ վասբօրըսը 20, ինճէ լասթիքլի թէլ պէհէր մէթրօսը 25, գալըն լասթիքլի թէլ 55, Պիւլամը հարրէյէ մախսուս լասթիքլի թէլ 70, թէլ բլաթին պէհէր կրամը 4 ֆր., լըգլանչէ զինկի պէհէր ատէտի 22 սանթ., լըգլանչէ քէօմիւրի 28, լըգլանչէ վէ տանիէլ գատէհի 35, Նիշատըր պէհէր քիլօսը 80, մաքինա պիրինճի չարխը պէհէր ատէտի 2 50, մաքինա իքինճի չարխը 2.25, մաքինա իւչինճի չարխը 1.25, մաքինա ըսկուրը 1 ֆր., մաքինա զէնպէրէի 2.60, ալթը բուս ինկիլիզ գըսգաճը 2, եէտի բուս ինկիլիզ էյէսի 75 սանթ., քիւլիւէ գուրշուն պէհէր քիլօսը 50սանթ., էլ մէնկէնէսի պէհէր ատէտի 12ղըրուշ, թէլ մէնկէնէսի 12, մագարա պէհէր չիֆթի 43, ամէրիգաքեարի պուրկու պէհէր ատէտի 6, պէշ քիլօլըգ վէզնէ 60, միւքէմմէլ կրամ թագըմը 60, չավուշ իբի 6,10։

Ումում թէլէղրաֆ վէ բօսթա խուսուսաթ վէ մէրաքիզինին սալը հալ լուզումինտէն օլմագ իւզրէ միւպաեաա օլունաճաղը պիտանէ մալզէմէնին այնի մեկ ախէր օճաց... պիրա պիրա քէզէ... [illegible]

Ֆի 24 Նիսան սէնէ 315։ 332

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ Անգլ. Ոսկի 1,000,000

ՖԻՆԻՔՍ

Հիմնեալ ի Լոնտոն յամին 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ աւելի քան մի դար առաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութիւն մ՚է որոյ բաժնետէրք Անգլիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրեր են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։ Դրամագլուխը և պահեստի գումարը կը հասնի 4,000,000 անգլիական ոսկի։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ սառատաձեռնութեան մէկ գլխաւոր ապացոյցն է 20,000,000 Անգլիական ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի վնասներուն համար։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ՚ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծակի կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և մինչորդութեամբ առորդացիոյ, որ ունիմք լիագոր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած վնասները։

Հ. ՍՈՒՋՆ և Ընկ. ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ Ծովու եզերաց, Ղալաթիա, Գանք Օթմանի վարի ջովը Վիթալիս խան, գետնայարկ Թիւ 1

ՊԱՅՊԼ ՀԱՈՒՍԻ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Բառարան Ս. Գրոց. 625 երեսներէ կը բաղկանայ և զարդարուած է աւելի քան 223 գեղեցիկ պատկերներով։ Կը պարունակէ Ամերիկայի և Եւրոպայի մէջ Սուրբ Գիրքը քննող գիտնոց հետազօտութիւններուն արդիւնքը։ Գրքին մէջ դրուած տեղեկութեանց ճշդութեան մասնաւոր խնամ տարուած է։

Կը յանձնարարուի որ հոգեւորականներ, ընտանիքներ և անհատներ այս գրքէն մէկ օրինակ ստանան, և գործածեն զայն իբրեւ սատար, երբ կ՚ուսանին իմենց Սուրբ Գիրքը։

Գրքին գինը մէկ մեճիտիյէ է, թէեւ կ՚արժէ աւելի քան երկպատիկը։

Տղայոց Աւետաբեր, ամսաթերթ պատկերազարդ, տարեկան բաժանորդագին 6 ղրշ.։ Կը պարունակէ զանազան տեսակ պատկերներ, նաեւ բարոյական և հրահանգիչ մանր յօդուածներ։ Շատ օգտակար ամէն պզտիկի։

Կը ծախուի Պայպլ-Հաուսի գրատան մէջ ի Միհճանճըլար Եօգուշու։ 173

Հաստատեալ 1852

Տէր Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ եւ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396

(Եռանի թունէլչուոյ կողմ յուլը, Պըլը Զըգմաւեանց դէմ)

Կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ ամենատատակ ցաւած ակռաներն ալ անցաւ կը լեցնեն. ցաւով դիմողը և քուսելուած զիրուցուածը պայմանաւ։

Նորանշխար եզանակաւ, նուրբ. ճաշակաւոր, և գիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար և նման բնականին, զինելն յետոսդովրին քովը դնելու, ծածկելով, և ուրիշ արդեառամունքն երաշխաւորեալ։

Բերնի հիւանդութիւնք կատարելապէս կը բուժուին ինչպէս նաեւ թըժբեշտսկ գեղերոյ և ամենակատարելագործեալ աջարաններու միջոցաւ, առանց ցաւ առանձնութիւն։

Ե. Գ. Զմեւնները կերպակի օրերն ալ, (միւլէ կը թ) ինչպէս նաեւ ամեն օր, (միւլէ կը ժիժ) հիւանդ կընդունին Բերայի գործատեղին։

Գաւառներէ կրնան գրել իրենց բնակարանն, թիւ 1 Խըխուշըն փողոց։

EMULSION SCOTT

ՍԳՕԹԻ ՕՇԱՐԱԿԸ

Գործարանին նշանը

միակ միջոցն է որով կարելի ըլլայ խմել ձկան իւղն և իպօֆոսֆիթը։ Խիստ հաճելի է ճաշակելու և մարսողութեան կ՚օգնէ։ Աշխարհի բոլոր բժիշկները ՍԳՕԹԻ ՕՇԱՐԱԿԸ կը յանձնարարեն բուժելու համար

ՀԻՒԾԱԽՏԸ, ԽՈՅԼԸ (սըրաճա),
ԱՆԱՐԻՒՆՈՒԹԻՒՆԸ, ԾԻՒՐՈՒՄԸ,
ՄԱՆԿԱՆՑ ՈՍԿՐԱԲԵԿՈՒԹԻՒՆԸ,
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՎԱՏՈՒԺՈՒԹԻՒՆԸ,
ԹՈՔԻ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆԸ, ՀԱԶԸ,
ՀԱՐԲՈՒԽԸ, ՆԻՀԱՐՈՒԹԻՒՆԸ,
և ՄԱՆԿԱՆՑ ՎՐԱՅ ՅԱՐՁԱԿՈՂ
ԲՈԼՈՐ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ։

Կը ծախուի բոլոր դեղագործներուն և դեղավաճառներուն քով։

Գործակատար ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄՄԷՐ ԵՒ ՀԱՒԸԼ

ՌՈՍԻԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

1881 Մարտ 20 ի կայս. Իրատէով արտօնեալ Ընկերութեան կեդրոնատեղին Պետերսպուրկ Ընկերութեան ապարանքը, Մեծ Մորսքայա 37

Ապահովագրութեանց ճիւղեր ՀՐԴԵՀ.— ԿԵԱՆՔ.— ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ.— ԱՐԿԱԾՔ.

Ընկ. դրամագլուխ ամբողջովին վճարուած 10,000,000 ֆր.
Երաշխաւորութեան գումար 82,500,000 »
1895 ի հասոյթք 25,000,000 »
1881 էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրեալներուն վճարած է մօտ 100,000,000 »

Ընկերութեան քննիչ ի Կ. Պոլիս Ա. ՀԻՒՐՄԻՒԶ — Ղալաթիա, Քարաքէօյ (Եէնիճամի Մաւուսթաֆ) — Ընդհ. Գործակալ Թուրքիոյ համար ԹԷՕՏՈՐ ՌԷԲԲԷՆ

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆՈՒԱԾ Վեհափառ Սուլթանին Կայսերական Իրատէով

Որ կը կրէ 2/14 Օգոստ. 1892 թուական ը (20 սէֆէր 1310)

Գործակալ, Ղալաթիոյ մէջ Պ. Ալպէր Սիմըն Ցակորեան խան, Վօյվօտա փողոց Թիւ 67

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ Հրդեհի, արկածներու, փոխադրութեանց եւ կեանքի վրայ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին Կ. ՊՈԼԻՍ Եէնի խան, Քարաքէօյ Ղալաթիա 194

Գործակալ, Պոլսոյ կողմը Օսմ. Պանքայի մասնաճիւղը Եէնի ճամի հավուսը փողոց, Օսմ. Նամակատան դէմը

Դեր-գործակալ Պոլսոյ կողմը Պ. Ի. Զասօլս Մաքրուճճըլար, Զարչըլը խան, Թիւ 21

COMP RUSSE

NAVIGATION A VAPEUR ET DF COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Գշ. 27 9 Օտէսա ժամը 4ին յետ միջօրէի։
Դշ. 28 10 Իզմիր, Բիրէ, Աղեքսանդրիա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ հաղորդակցելով Աղեքսանդրիա, Բորտ-Սաիտ, Եաֆա, Պէյրութ եւ Քիոս)։
Եշ. 29 11 Օտէսա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ։
Եշ. 29 11 Ինէպօլու, Սինօպ, Սամսոն, Օրտու, Կիրասոն, Տրապիզոն, Ռիզէ եւ Պաթում ժամը 1ին յետ միջօրէի։
Ուր. 30 12 Օտէսա ժամը 4ին յետ միջօրէի- 582

ԳՈՒՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ

Ուղղակի երթեւեկութիւն Լիվերպուլ և Պոլսոյ միջեւ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թօնօ
Ալմպրիա	7718	Գոթնիա	4581
Էդրուրիա	7718	Սամարիա	3574
Սէրվիա	7391	Մարաթոն	2403
Ուրանիա	7268	Ալլատ	2988
Բավանիա	5537	Սարակոսա	2168
Սէֆալոնիա	5517	Քարինթիա	2245
Կալլիա	4809	Բալմիրա	2144
Սիֆիա	4557	Թրինիտատ	1889
Ալեբբօ	2143	Մարօգգօ	1855
Քէտար	1876	Գամբանիա	12950
Շէրպուրկ	1614	Լուքանիա	12950
Գագասոնիա	4845		

Շէրպուր շոգենաւը, նաւապետ Քարպինս, գէպի մայիս 16 (Ն. Տ.) Լիվրբուլէն հոս պիտի հասնի ընդհ. վաճառքով։

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Ձ. ՃՈԼԻ գործակատար Thomas C. Joly

Մէյմանէթլի խան, Թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա, Քարա Մուսթաֆա փողոց։ 571

1Ա. ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.

Ամենածին Միջազգային Ընկ. կենաց վրայ ապահովագրութեան

Տնօրէնութիւն յեւրոպա

Բարիզ 1 և 3 Լը Բէլթիէ փողոց (Պուլվառ տէ զ՚Իդալիէնի անկիւնը)։ Ընկերութեան շէնքերն այժմ կը վերաշինուին, որով իր գրասենեակներն առժամաբար փոխադրուած են Նոդռ-Տամ տէ Վիքդուար փողոց Թ. 42։

1898 Յունուար 1ին ամբողջովին երաշխաւորութեան պատրաստ գումարն է ՄԷԿ ՄԻԼԻԱՐ ՔԱՌԱՍՈՒՆ ՄԻԼԻՈՆ Ֆր.։ ապահովագրութիւն որ կը բանի՝ 4,545,160,943 Ֆր.։ Ընկերութեան հիմնուելէն ի վեր՝ 1845՝ ապահովագրեալներու վճարուած՝ մէկ միլիառ 320 միլիոն։

1898ին հնչուն դրամով վճարելի շահերն են 14,400,000 Ֆր., 1897էն 1,424,000 Ֆր. աւելի։

Լ ՆԻՒ ԵՈՐՔ ունի 300,000է աւելի անդամ, որոնք Ընկերութիւնը կը կազմեն, որոնց կը պատկանի Ընկերութիւնն և որոց կը վերաբերին Ընկերութեան բոլոր շահերը։ Եթէ մասնակից էք, և կամ ապա թէ չէք, խիստ շահեկան է ձեզի համար ճանչնալ Ընկերութեան մասնաւոր կարգադրութիւնները։ Օրինակի համար մանրամասն տեղեկութիւններ ուզեցէք իբրեւ հասութաբեր գործ ապահովագրութեան վրայ որ հարիւրին չորս երաշխաւորեալ տոկոս ունի. նոյնպէս տարեվճարներու ետ ստրանալու ձեւով ապահովագրութեան վրայ, ի դէպ մահու որոշեալ ժամանակամիջոցի մէջ։ Ուրիշ ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա
Ճ. ՈՒ. ՀՈՒԻԹՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.
Քննիչ-Պատուիրակ
Ա. ԶՈՒՀԱՃԵԱՆ
Վօյվօտա փողոց Վիթալիս խան Ղալաթիա

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ընդհ. Հուլ, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ալպանօ	1069	Գոմօ	1497	Կօզօ	1011	Մալմօ	724	Ռօզարիօ	186
Ալէքթօ	3607	Գօնկօ	2906	Կրոտնօ	1695	Մարէնկօ	2273	Սարֆօ	1118
Անճէլօ	1541	Գորսօ	885	Հիրօ	775	Մարինլօ	3709	Ցիրիօ	1735
Արիօստօ	2377	Գիտօ	4811	Հիտալկօ	1581	Միրատօ	3557	Սիլվիօ	1193
Գասանօ	1822	Գօմինօ	987	Հինտու	3720	Միլօ	1057	Սրէրօ	1200
Գորտինօ	1264	Գուրօ	2333	Հօրատիօ	3600	Մօնդէվիտլօ	1735	Թասսօ	1328
Գրանօ	1076	Գրագօ	1713	Հումպէր	590	Մուրիլլօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Գրիւնօ	841	Գինամօ	504	Իսկօ	2354	Նէրօ	1083	Թօքիօ	3827
Գըֆֆալօ	4431	Էպրօ	2464	Իտտօ	5540	Օթօ	4100	Թօլէտօ	1470
Դէյրօ	1671	Էլտօրատօ	1520	Ճիւնօ	1080	Օնձարիօ	4033	Թօրբիտօ	487
Դալիբսօ	1337	Էզատօ	1481	Քլէօ	1053	Օբլանտօ	1525	Ուրպինօ	2422
Դամէօ	1244	Ֆրիտօ	954	Քօլքինօ	2307	Փալէրմօ	1637	Վասքօ	1914
Դազօ	1094	Ֆրինլանտ	1828	Քօմօ	1700	Բեյօ	540	Վօլօ	1289
Զիբակօ	2729	Ֆլամինկօ	849	Լէօ	1053	Ռիալթօ	2329	Վօլթուրնօ	2398
Սիսէրօ	1834	Ֆրանչիսքօ	4582	Լէբանթօ	2272	Ռիննալտօ	1663	Եէտօ	1850
Գլիօ	2697	Կալիլէօ	3060	Լիմօրնօ	1643	Ռօլլօ	1613	Զէրօ	1200
Գոլօրատօ	4233	Կիտտանօ	1242	Լօրէնցօ	3191	Ռօմէօ	1739		

Լօրէնցօ շոգենաւը, նաւապետ Ուէնկ, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասած է։

Քառըլէլլօ շոգենաւը, նաւապետ Կրէյշամ, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն մեկնիր ամսոյս 26ին և մայիս 10ին հոս կ՚սպասուի։

Դիմել առ գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՏ ՐԻՋՕ
Թիւ 17—18, Քիւչիւք Միլէթ խան, Ղալաթիա

ԼՈՆՏՈՆ ԵՒ ԼԱՆՔԱՇԻ

ՀՐԴԵՀԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1862ԻՆ

ԴԱՄԱԳԼՈՒԽ 2,127,500 ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ

ԳՈՐԾԱԿԱՏԱՐ ԹԻՕԼԳՏԸՐ ՃԻՆՃԻԼ

Հէւէլէ խան, Թիւ 2—3, Վօյվօտա փողոց, Ղալաթիա

Առաջնակարգ Ընկերութիւն մ՚է աս, իր առատաձեռնութեամբ, ճշդապահութեամբ և պատուաւորութեամբ համբաւաւոր։

Քննիչ ԹԷՕՏՈՐ ՍԹԷՖԱՆՈՒ

Լ՚ԱՆՔՌԸ

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ԱՄԷՆԷՆ ՀԻՆ, ՀԱՄԲԱՒԱՒՈՐ ԵՒ ՏԱՐԱԾՈՒԱԾ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

Երաշխաւորութեան գումար 147 միլիոն. | 1871էն մինչեւ 1897 վճարուած գումար 239 միլիոն։

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Պ. Պ. Կոմս Էտմոն Զիչի, Կայս. և Թագ. մասնաւոր խորհրդական, Նախագահ
» Ռուտոլֆ Հօեօս, Դեր-Նախագահ.
» Ժօզէֆ Հօեօս, Կայս. և Թագ. մասնաւոր խորհրդական.
» Գօլոմօն Նաքօ, » » » » »
» Անթուան Բրօքէշ տ՚Օսթէն.
Թէոտոր Բօնձէն
Ժան տը Վէնինկ-Ինկէնհայն

Կառավարութեան Քոմիսէր
Պ. ԺԱՆ ՄԻՒՔ, Կայս. և Թագ. Նախարարական խորհրդական
Ընդհանուր գործակալ. ԼԻՕՆԷԼ ՊՕՆՏԻ

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ. Բերա, Թիւնէլի հրապարակը, Սարաֆօղլուի տուն։ ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՀԱՄԱՐ 176

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվըրփուլի, Պօրտոյի, Մէյիթէրրանէի և Սեւ Ծովի միջեւ քոնթոյ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	
Բամսէս	3000	Թիպս	2500
Անպիս	3000	Նէբթիս	2400
Թէյալըր	3000	Օսայրիս	2250
Քեանոբուս	3000	Բէրա	2250
Տարոս	3000	Սֆինքս	2000
Օսմանլի	3000	Կառնաք	1500
Մարեօթիս	2500	Միւսի	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ.
Ուիթոլ խան
ՃԷՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
568 31, Ճէյմս Սդրիթ Լիվրբուլ

Արտօնատէր ԶԱՐԵՀ ԵՈՒՍՈՒՖԵԱՆ

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (13)

ԼՈՒԻ ԲՈՒՍՆԱՐ

ԲԱՐԻԶՑԻ ՍՏԱՀԱԿ ՄԸ

ԱՇԽԱՐՀԻ ՇՈՒՐՋԸ

Ա. ՄԱՍ

ՄԱՐԴԱԿԵՐՆԵՐԸ

Ստահակը՝ դեռ ինքզինքը չգտած, տարօրինակ արագութեամբ մը վեր վերցուեցաւ կոր ու ողորկ խողովակի մը միջոցով՝ որ երեք մէթրի չափ երկայնութիւն ունենալ կը թուէր։

Ֆաւբէ շատ գէշ կացութեան մը մէջ ինկած էր։

Խողովակը խեղդելու սաստիճան կը սեղմէր զինքը։

Սակայն ասոր հակառակ, կրցաւ իսկոյն կացութեան վրայ գաղափար մը կազմել։

Ցատկած ատեն, քնացող փիղի մը վար նուած էր, և զինքը սեղմող խողովակն ալ կենդանիին սպառնին էր պարզապէս։

Եւ որովհետեւ կենդանաբանական պարտէզին մէջ բաւական կեցած ըլլալով, աղէկ գիտեր փիղերու բնաւորութիւնը, փաղաքշիչ խօսքերով և կատարեալ պաղարիւնութեամբ մը չոյել սկսաւ անոր սպառնը։

—Ես քու եղբայրակիցներուդ այնչափ անգամներ շաքար տուած եմ կենդանաբանական պարտէզին մէջ, կ՚ըսէր, հայտ նայինք, քիչ մը թուլցու սա կապդ կը տեսնես որ խեղդուելուս մազ մնացած է։ Թող տուր մէջքս, ու պարապ չեմ հաներ քեզ. աղուոր ուտելիք մը, օրինակի համար։

. . . տարօրինակ արագութեամբ մը վեր վերցուեցաւ . . .

Փիղը՝ իր սպառնին չոյուելէն ախորժելով, իսկոյն վար դրաւ ստահակը, զգուշութիւն ընելով որ անոր մէկ տեղը չցաւի։

Ֆաւբէ ինքզինքը տոքթէօրին ու Մարուշի քովը գտաւ։

Հարիւրի չափ խափշիկներ՝ վերէն վար զինուած՝ որոնք կ՚երեւայ թէ Մարուշի խումբը կը կազմէին, հոն վազած էին զինքը փիղին ձեռքէն ազատելու։

—Շնորհակալ եմ, ըսաւ ստահակը ամենուն ալ, պէտք չմնաց։ Շիտակը՝ ձեր հայրենակիցը բաւականէն աւելի զօրաւոր է։

Ետքոյ, փիղին կապուած ըլլալը տեսնելով, և յիշելով անոր խոստացած կերակուրը, սեւամորթներէն մէկուն դաշոյնը առաւ, և բաւական անդին ծլած բոյսերու խուրձ մը կտրեց ու բերաւ փիղին հրամցուց, ըսելով

—Առ նայիմ, գիրուկս. չեմ կարծեր որ ասկէ շնորհքով բան մը տան քեզի մեր պիֆօնսօ բարեկամները։

Փիղը՝ կ՚երեւայ թէ ախորժեցաւ ներկայացուած խոտէն, քանի որ նորէն խընդրելու ձեւեր մը ըրաւ այլանդակ գոհունակութիւն մը յայտնելով։

Ֆաւբէ գնաց ուրիշ խուրձ մըն ալ կտրելու։

Այդ միջոցին՝ Անտրէ որ աւարտած էր արդէն հսկային հետ իր ունեցած խօսակցութիւնը, տոքթէօրին մօտենալով ըսաւ անոր.

—Մեր փրկութիւնը ձեր ձեռքն է։

—Անկարելի է։

—Բայց այո՛։

—Ուրեմն Մարուշ...

—Պժգալի սրիկայ մըն է, բայց սոսկալի հիւանդութեամբ մը կը տառապի։

«Երիտասարդ է դեռ, հազիւ երեսունըհինգ տարեկան, բայց մեռնելուն բան մը չէ մնացած։

«Բոլոր դարմանները մինչեւ հիմա անօգուտ մնացած են ու չեն կրցած զինքը բժշկել։

«Հալէշաստանի բովանդակ բժշկական մարմինը՝ իր դեղերով առաջքը չէ կրցած առնել հիւանդութեան մը՝ որ օր օրի կը կրծէ զինքը։

«Նոր մորթուած կենդանիներու մորթը հագած է տաք տաք, առանց բնաւ ամենափոքր օգուտ մը տեսնելու։

—Ատ ամէնը աղէկ, ընդմիջեց բժիշկը, բայց մեր ազատութիւնը ի՛նչ առնչութիւն ունի այս անպիտանին առողջանալուն հետ։

«Կը հասկնամ որ զայն բժշկէ ըսել կ՚ուզէք. սակայն ի՞նչ ապահովութիւն ունինք թէ առողջանալէն ետքը կրկին զմեզ այս անպիտաններուն քով չպիտի թողու։

—Ցոյս մըն է վերջապէս. ասկէ շատ, շատ ալ յարած կ՚երեւայ իր կրօնքին այս տեսակ մարդիկը՝ եթէ երդում մը ընեն, բնաւ ետ չեն դառնար իրենց խօսքէն։

«Կ՚երդուընցնենք զայն։

—Բոլոր ասոնք աղէկ. բայց ասոնցմէ առաջ չէ թէ միայն գիտնալ պէտք է թէ ի՛նչ հիւանդութենէ կը տառապի, հապա զայն բժշկել ալ։

—Անտարակոյս։

—Դիւրին է ատիկա ըսելը. բայց ինչպէ՞ս պիտի կրնամ գործին մէջէն ելլել, քանի որ երկու սուր անգամ մոմ, ձէթ չունիմ քովս։

—Բայց սիրելի տոքթէօր, քանի որ նրհարնալու միջոցը գտաք, ինչո՞ւ ասորն ալ չգտնէք. կարծեմ ձեզի համար դժուար չպիտի ըլլայ բուժման գործողութիւնը։

—Կը փորձենք մէյ մը, թերեւս յաջողինք։

—Ուրեմն կրնամ ձեր աջակցութիւնը խոստանալ Մարուշի։

—Ինչպէս որ ուզէք։ Միշտ ձեր տրամադրութեան տակ պիտի գտնուիմ։

—Լաւ. կը կարծեմ թէ որչափ շուտ չարժելու ըլլանք, այնչափ օգտակար պիտի ըլլայ մեզի համար։

—Բայց նախապէս պէտք է քննեմ հիւանդս։

Ու մինչդեռ Ֆաւբէ՝ Մարուշի հետեւորդներուն ու փիղին հետ կը զուարճանար, բժիշկն ու Անտրէ շիտակ գերավաճառին քով գացին։

Հալէշաստանցիին աչքերը ուրախութեամբ փայլիլ սկսան՝ բժիշկը տեսնելով։

Անտրէ՝ տոքթէօրը ներկայացուց Մարուշին.

—Ի՞նչ կ՚ըսէ հարցուր ան։

—Թէ քու բժշկուիլդ Աստուծոյ ձեռքն է։

—Անտարակոյս։

—Թէ պիտի հնազանդի Աստուծոյ բոլոր հրամաններուն և թէ դուն ալ քու կարգիդ իրեն պիտի հնազանդիս։

—Պիտի հնազանդիմ, քանի որ Աստուած կ՚ուզէ։

—Բայց նախ պէտք է որ զմեզ ազատես այս վայրենիներուն ձեռքէն։ Պէտք է որ զմեզ եւրոպական հաստատութիւններու մէջ առաջնորդես։

Մարուշի աչքերը՝ վայրագ փայլ մը առին յանկարծ։

Անտրէ վերջացնելէ ետքը, բոլոր մարմնովը դողալով ոտքի ելաւ և բէվոլվէրը քաշելով գոռաց.

—Շո՛ւն, կը համարձակիս պայմաններ առաջարկել ինծի։ Գերիներս չէ՞ք միթէ. երեքիդ համար ալ դրամ վճարեցի ես։ Պէտք է ընել բոլոր ուզածներս։

—Բնա՛ւ, պատասխանեց Անտրէ գոռոզութեամբ ու խօսքերուն մասնաւոր շեշտ մը տալով։

«Քու սպառնալիքներդ պարզապէս կը խնդացնեն զմեզ։

«Ազդակներդ արդէն պառաւ կնկան մը բարբանջանքներուն կը նմանին։

Մարուշ վագրի մը պէս կճրտել սկսաւ ակռաները։

(Շարունակելի)